

İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın!
Yıl: 19 Sayı: 448

İŞÇİNİN SESİ

Gün, ortak vurma günüdür!
Mart 1997

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Türkiye Komünist Partisi Merkez Yayın Organı

KARKEREN HEMÛ WELATAN YEKBÎN!

BURJUVAZİ KIMILDADIKÇA BATIYOR

Umut Gazioğlu

Türkiye'de devlet çöküntünün eşiğinde. Devlet gemisi, açılan kocaman deliklerden su alıyor, kaptan, güvertede, direkte, bacada arıza arıyor. Zaman zaman da dürbüne sarılıp deniz yüzünü seyrediyor: Acaba ufukların ötesindeki dosttan yardım mı bekliyor?

ABD'yi gözlediği açık. Son haberler Clinton'un, Avrupa Birliği'ne girmesi konusunda birlik ülkelerine karşı Türkiye'nin hamiliğini fiilen üstlendiği ve bazı yaptırım tehditlerinde bulunduğunu göstermektedir. Ayrıca ABD, teknokrat bir hükümete başbakan adayını da hazırlamıştır.

Kendi söylemiyle, kırksekiz yıldır devlet hizmetinde bulunan Demirel, "küçük Amerika olma ve her mahallede milyoner yetiştirme" idealinin halefidir. Zengin olma hak ve özgürlüğünü, insanca yaşama hak ve özgürlüğünün önüne geçiren Özalizm'in temelini de o atmıştır. "Böyyük Türkiye!" teraneleri içerisinde, "artık trilyonları telaffuz etmeğe alışmalıyız" diyerek enflasyonist ekonomiyi ülkeye hediye etmiştir.

Demirel, yarım yüzyıllık siyaset yaşamı içerisinde, devlet yönetiminde hep söz sahibi olmuştur. Siyasal islamın oluşmasında; şeriatçı Erbakan'ın %21'lik oyla başbakanlık koltuğunda oturması ve RP'nin sokaklarda, "kahrolsun laiklik! Şeriat devleti istiyoruz!" diye haykırmasında payı vardır.

Burjuvazi, cumhurbaşkanı ve MGK

Bugün aynı Demirel'in, cumhurbaşkanı olarak, yalancı-şeriatçı Erbakan ile yalancı-çetebaşı Tansu'nun ülkeyi sürükledikleri bataklıktan kurtama çabasına girdiği görülüyor. Türkiye burjuvazisi, yarattığı çetelerin pisliği ve kâr-çıkar hesaplarıyla kullandığı dinin çağdışı gericiliği olan şeriat karşısında şaşkın. Burjuvazi, liberal ortam çıkarlarına daha uygun geldiği ve çete pisliği oralara kadar uzandığından, TSK'ne de güvenip, darbeye davet çıkarmıyor. Düşünüyor ki, şeriat batağının kurutulmasına öncelik verdiğinde, askeriyle, burjuva liberalleri ve aydınıyla, medyasıyla ortam bunu hemen benimseyecektir.

Bugün burjuvazi, Demirel'e, "Türkiye laiktir, laik kalacaktır!" büyük oyununda başrolü verip, ordunun şeriatçı düzenbaz Erbakan'ı yola getirmesini sağlamasını, bu nedenle istemektedir. TSK çok öfkeli. Çünkü koşullar çok uygun görüldüğü halde, burjuvaziyle ittifak kuramadığı için yönetime el koyamıyor.

Bazı bujuva liberal yazarların durum değerlendirmesi

TSK da, cumhurbaşkanının devreye sokulmasından memnundur. Böylece, anti-demokratik ama TC Anayasasının bir kurumu olan MGK aracılığıyla isteklerini yönetime dayatmıştır. ABD'nin de oluru alınarak,

> "Milli Güvenlik Kurulu kararlarıyla demokrasiye(!) balans ayarı yapılıyor. Ayar, 'laiklik'in sahiplenilmesi ve korunması biçimi alıyor. .... (Ancak) 'laiklik'i aslında toplum sahipleniyor. Yaşam biçimini değiştirmek istemediğini ortaya koyuyor." (Z.Atikkan, *Hürriyet*, 11 Mart 97)

Prof. A. Taner Kışlalı da şöyle diyordu:

> "Erbakan, askerlerin önüne koydukları metni sonunda kerhen de olsa imzalamak zorunda kaldı... DYP'nin aymazlığı ile kendisine sunulmuş olan 'tarihsel fırsatı' öyle kolay kolay bırakmak istemiyeceği belliydi. Biraz kabadayılık yapar görünüp, tabanına hava attı... Bakkal kurnazlığıyla 'ne kurtarsam kardır' ticaretini denedi. Ve de zamanını bekleyip iki adım daha atmak için şimdilik bir adım geriledi. Sorunu çözülmüş mü sanacağız? İmam okulları...Kuran kursları...Devletteki şeriatçı kadrolaşma...(8 ay içerisinde yetmiş bin kişi - *U.G.*) Gücünü onlardan alarak, Türkiye'ye 'Humeyni modeli'ni getirmek isteyen bir kadro mu çözecek tüm bu sorunları? Siz hiç çaldığı malları sahiplerine geri veren bir hırsız gördünüz mü?... Ordunun yirmi maddelik muhtırasını hazırlayanların da bu kadar saf olmadıkları belli...Öyleyse amaç ne olabilir? Kanımca Erbakan Hoca'ya söylenen; 'ya imzala ya çekil' değildir, 'ya yap, ya çekil'dir" (*Hürriyet*, 10 Mart 97)

Burjuvazinin Demirel'i araya sokarak MGK'yı önemli bir programla harekete geçirmesi, usta bir adım oldu. Çünkü anti-demokratik bir kuruma, laiklik ve demokrasi adına yüklediği görevin yerine getirilmesinde, toplumun diri ve ilerici güçlerinden, demokratik kitle örgütlerinden destek sağladı. A.Taner Kışlalı'nın aynı yazıda söylediği gibi, "...bir yanda bir avuç çağdışı kafa, öte yanda ise silahlı kuvvetler mi var? Hayır! İşçi sendikalarından esnaf konfederasyonlarına...işveren kuruluşlarına, üniversitelerden avukatlardan kadın derneklerine...Ve her gece bıkmadan usanmadan ışıklarını bir dakika söndüren milyonlarca insana kadar tüm bir 'sivil toplum' var."

Kurnaz burjuva politikası krizi aşıyor mu?

Gerçekte kitle eylemlerine dayanıyor büyük değişimler. Büyük kitlelerin örgütlenip insiyatif alamadığını, devrimci güçler birliğinin büyük varlık oluşturup kitleleri peşinden sürükleyemediğini gören kurnaz burjuvazi, MGK'nu toplumun büyük çoğunluğunun istemlerine öncülük ettirdi.

Böylelikle 6 milyon üyesiyle temsil ettiği 30 milyonluk büyük bir kitlenin üç örgütü TESK, TÜRK-İŞ ve DİSK başkanları birlikte demeç verdiler ve MGK kararlarını desteklediklerini açıkladılar. Arkalarında böylesine büyük kitlenin bulunduğu sendika federasyonları, bunu mu yapmalıydı? Daha önce güçbirliği yapıp, Türkiye düzeyinde iş yavaşlatma-kepenk kapatma, uzun yürüyüşler, genel gerev vb. süresiz ortak eylemlere girmiş olsalardı, çoktan bu hükümeti "düşürmüşlerdi". Yugoslav ve Arnavutluk halklarının vermekte oldukları direnişlerden hepimiz ders almalıyız.

Hükümetin fazla sürmeyeceğinde herkes hemfikir gözüküyor. Koltuğu bırakmamakta direnen Erbakan istifa etmek zorunda kalacak ya da ettirilecek. Ama o her yolu deneyecektir: Gündemi değiştirmek ve sempati toplamak için, toplumun duyarlı olduğu bazı sorunlar için "köklü" çözüm önerileri ortaya atacaktır.

Ama başkentte hükümetin düşürüleceği hesaplandığı için, *Hürriyet*'ten (10 Mart 97) İsmet Berkan'ın anlattığına göre, "Ankara başbakan adayından geçilmiyor"muş. "...hükümet düşerse, bir milletvekili hükümeti kurmakla görevlendirilecek. Bu görevlendirmeyi de Demirel yapacak." diyor ve Necmettin Cevheri'den, meclis başkanı Mustafa Kalemli'ye kadar on aday adı veriyor. Ancak bunlar arasında bir cici damat var ki; "evine kapanmış, hükümet programı yazıyormuş".

Susurluk kamyonundan sonra *Hürriyet*'te boy gösteren ve yüksek düzeyde politikacı, asker ve polislerle ilişkili olduğu belirtilen bu yazarın verdiği ad, İlhan Kesici'dir. Hakkında edindiği bilgi ve yaptığı gözlemler, ABD'nin, yeni başbakan adayını hazırladığını gösteriyor. İ. Berkan on adaydan biri olarak Kesici hakkında şu bilgileri geçiyor:

> "İlhan Kesici: 'Türkiye'nin sorunlarını aşacak, politikayı değil icraatı düşünecek teknokratlar hükümeti'nin bir başka değişmez adayı. Üstelik daha yeni Brüksel'den döndü, ondan önce de Amerika'daydı. Bu satırların yazarı, Kesici'nin adının Amerika'da telaffuz edildiğini duydu. Acaba bu, Washington'un desteği anlamına gelir mi? (Soru mu bu? Desteğin ötesinde, çok iyi tanıdıkları Kesici'yi bal gibi aday göstermiş bulunuyorlar Çelik Bir aracılığıyla. U.G.) Kendisi Demirel'le de görüştü."

DYP'den Cevheri'nin şansı olmadığı gibi, Kalemli'yi güçlü aday gösterenler de bizce, hedefte yanılıyorlar. Demirel, kardeşinin damadı Kesici'yi bir teknokratlar hükümetinin başına getirdiği zaman, çok sevdiği "Doktor"u (Kalemli), kendisine halef olarak hazırlayacağından kuşkunuz olmasın.

Burjuvazi bataklığın içinde kımıldadıkça batıyor. Belli bir süre çözüm gibi iş gören "çözümlerin" çözüm olmadığı görülecektir. **Bunalım kalıcıdır.** Devrimcilerin, komünistlerin görevi kitlelere öncülük ederek, yaygın ve aralıksız eylemlerle burjuvaziyi bu bataklığın içinde boğmaktır. ●

EMPERYALİZME KARŞI DAYANIŞMA, BARIŞ VE DOSTLUK İÇİN DÜNYA GENÇLİĞİ BİRARAYA GELİYOR

14. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali 28 Temmuz'da Küba'nın başkenti **Havana**'da yapılacak. Yedi yıl aradan sonra, beş kıtadan anti-emperyalist gençliğin uluslararası dayanışma ve ortak mücadele geleneği yeniden canlanıyor. Onbinlerce Kübalı gencin ve dünyanın her yanından gençlik örgütlerinin çabalarıyla festivalin hazırlıkları hızla ilerlemekte

Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali geleneği, DDGF'nin (Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu) öncülüğünde 50 yıl önce başladı. Mayıs ayında 50. kuruluş yıldönümünü kutlayacak olan DDGF, ilerici, anti-emparyalist gençliğin uluslararası dayanışmasını sağlamada önemli bir işlev görmüş bir kuruluştur. Sovyetler Birliği ve sosyalist sistemin çöküşü, ardından emperyalist-kapitalist saldırıların azgınlaşmasıyla gücü azalmış olmakla birlikte, son yıllarda yeniden toplarlanan DDGF, çeşitli ülkelerin gençlik hareketleriyle bağlarını geliştirmeye başlamıştır.

Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle dünya işçi sınıfı hareketine yönelen saldırılardan işçi gençlik ve tüm ilerici, anti-emperylist gençlik kesimleri de payını aldı. Festival geleneğinin *yok edilmeye çalışılması* bu saldırıların bir parçasıdır.

Gençliğin, özellikle de işçi sınıfının yolundan yürüyen gençliğin enternasyonalist duyguları güçlüdür. Enternasyonalist bağların, dayanışmanın, diğer ülkeler işçi sınıflarının mücadelelerinin, özellikle Türkiye gibi ülkelerde işçi sınıfı hareketi üzerinde büyük etkisi olmuştur. Türkiye'de Che'ye, Fidel'e ve onların devrimci mücadelesine duyulan sevgi ve ilgi boşuna değildir.

1978'de yine Havana'da yapılan Gençlik Festivali'ne, *"yolumuz işçi sınıfının yoludur"* diyen İlerici Gençler Derneği'nin (İGD) temsilcileri katılmış ve bu festivalin genç komünistler üzerinde büyük etkisi olmuştu. Bugün İGD yine kavgadadır, yeniden güçlenme sürecine girmiştir. Hem bu kez belgisini, *"yolumuz işçi sınıfının devrim yoludur"* diyerek düzeltmiş, eteklerinden geriye çekilmediği devrimci kavgadadır. İGD, festivalde Havana'da olacaktır.

Bu yılki Festival, hem gençliğin uluslararası örgütlülüğünü simgeleyen festival geleneğinin canlandırılması, hem de sosyalist sistemin çöküşünden sonra direncini bir milim kaybetmeyen Küba'nın başkenti Havana'da yapılacak olması açısından, dünya gençliğinin Küba'ya ve Küba devrimine sahip çıkması açısından, çok önemlidir.

Festival asıl olarak siyasal içeriklidir. Ancak, birçok kültürel, sanatsal etkinliği de kapsayacaktır. Dünyanın dört bir yanından gelecek gençler kaynaşacak, tanışacak, kendi sorunlarının çözümüne, ortak mücadeleye yönelik düşünce oluşturacaklardır. Aşağıda sıralanan konularda görüşmeler açılacaktır:

* Barış, güvenlik, dünyanın nükleer silahlardan arındırılması ve uluslararası işbirliği,
* Emperyalizme karşı mücadele, dayanışma, ulusal bağımsızlık, egemenlik ve ulusların kendi kaderini tayin hakkı,
* İnsan hakları ve halkların hakları,
* Demokrasi ve katılım,
* Sağlık,
* Eğitim, bilim ve teknoloji,
* İş olanakları-işsizlik,
* Genç kadınlar,
* Çocuklar,
* Kültür ve sosyal iletişim,
* Çevre ve gelişme,
* Uluslararası gençlik ve öğrenci hareketi.

Festivale katılan delegeler, Havana'lı ailelerin yanında kalacak, Küba halkının yaşamını paylaşacak, böylece, ABD'nin bu kadar yakınında, böyle küçük bir ülkenin, hele dünyanın bugünkü koşullarında devrime ve sosyalizme bağlılığını büyük bir inanç ve kararlılıkla sürdürmesinin nedenlerini daha derinden anlayacaklardır. Evet, Küba devriminin direnci, emperyalizme, kapitalizme karşı savaşan tüm dünya işçileri, halkları için cesaret, güç ve esin kaynağıdır. Festivalin, ABD ablukasını kırmaya çalışan kahraman Küba halkının dost çemberini genişletmesi için çalışmak hepimizin görevidir.

Festival hazırlıklarını örgütleyen Uluslararası 'Koordinasyon Komitesi ilk toplantısını Hindistan'da yapmıştı. İkinci toplantı ise Şubat sonunda Havana'da yapıldı. Genel Sekreterimiz başkanlığında bir TKP delegasyonunun, Küba Komünist Partisi'nin davetlisi olarak Küba'da bulunduğu günlere denk düşen Havana'daki komite toplantısına İGD temsilcisi de katıldı ve Türkiye'deki festival hazırlık çalışmaları hakkında bilgi verdi. Hazırlık toplantısına 55 ülkeden 133 delege katıldı. Küba Başkanı ve Başkomutan Fidel Kastro Ruz oybirliği ile festivalin ilk delegesi olarak seçildi.

Çarpışmada ölümünün 30.yılı nedeniyle festivalde Che yoldaşın mücadele ruhu, enternasyonlizmi ön planda olacak. Yüzbinlerce genç, Che'nin miras bıraktığı mücadele geleneğini, kavgacı ve insan ruhunu yaşatmak üzere kararlılığını haykıracak.

Emperyalizme karşı savaş, barış için savaş ve dostluk şiarıyla 14.Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne hazırlanıyoruz. Nüfusunun yarıya yakını gençlerden oluşan Küba halkının onurlu mücadelesinden de örnek alarak diyoruz ki;

Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Devrim Yoludur!

Yaşasın Proletarya Enternasyolizmi!

Haydi Festivale-Haydi Küba'yla Dayanışmaya!

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 1 kitap göndererek abone olunabilir.

Yazışma adresi: PO Box 513 London, N1 4AR

★ Web site adresi: http://members.aol.com/TKPIS

E-Mail adresi 1: mesajis@aol.com

E-Mail adresi 2: sohbetis@aol.com

★ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Açıklaması

YAŞASIN KAHRAMAN KÜBA HALKI VE ONUN ÖNDERİ KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ

20-28 Nisan tarihleri arasında, Genel Sekreterimiz ve MK Uluslararası Bölüm sekreterinin içinde oldukları bir parti delegasyonu, Küba Komünist Partisi'nin davetlisi olarak Havana'da bulundular, birçok düzeyde ve alanda çok yoğun ve çok verimli görüşmeler yaptılar.

Küba komünistleriyle Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizminin granit dayanışma zemininde yürütülen görüşmelerin, halklarımızın yakınlaşması ve saldırgan ABD emperyalizmine karşı ortak karşı durma sürecinde önemli bir dönüm noktası olacağı inancındayız.

Küba'lı komünistlerin ve kahraman Küba halkının, dünya sosyalist sisteminin çözüldüğü koşullarda ve dünyanın gördüğü en uzun ve en haksız bir ekonomik ambargo altında, devrimlerini korumak için gösterdikleri inanç ve inat, gösterdikleri yaratıcılık tüm ilerici insanlığın onurudur.

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın kahraman Küba halkı ve onun önderi Küba Komünist Partisi!

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

R. Yürükoğlu

DEVLET, DEVRİMİN KİLİT KONUSUDUR

Devlet konusu her zaman devrimin temel konusudur. Tam da bu nedenle, her zaman sapmaların, yanlış eğilimlerin kendini ortaya koyduğu alan olmuştur. Devrimci durumun olgunlaştığı, devrim/karşı devrim ikileminin yeniden öne geldiği Türkiye'de ise devlet konusunu doğru anlamanın önemi daha da artmış ve devrimin başarı şansı üzerinde etkisi olacak bir yere gelmiştir. Biz de bu yazıda, Marksizmde devlet ve günümüz Türkiye'sinde devlet konusunu ele alacağız.

1. Devlet

Marksist devlet teorisinin üç temel fikri vardır. Bu fikirler, düşünce düzeyinde üretilmemişler, insanlık tarihinin somut gerçeklerinden çıkartılmışlardır.

1. Devlet demek, diktatörlük demektir. Sınıfların varlığını kabul eden, bu gerçeği de kabul etmek zorundadır, biri ötekinin mantıksal sonucudur. Neden? Çünkü, sınıflar arası ilişkiler, yani üretimin toplumsal ilişkileri, antagonizmaya ve sömürüye dayanır. Böyle olduğu için de, bu ilişkilerin yeniden üretimi için yaptırımcı, zorlayıcı bir organa, devlete gerek vardır. İçinde sömürü ve baskı olan üretim ilişkilerini insanlar başka yolla kabul etmezler.

Devlet, sınıf mücadelesinin antagonist yapısı sonucunda ortaya çıkmıştır, ve bu mücadelede yönetici sınıfın en önemli gücüdür. Dolayısıyla, devletin varlığı, sınıf mücadelesinin varlığına bağlıdır. Hatta, devletin, "genel toplumsal işlevleri yerine getirdiği" durumlarda bile varlığı yine sınıf mücadelesinin varlığına bağlıdır. Çünkü bu genel işlevler de, yönetici sınıfın çıkarlarına bağımlıdır. Egemen sınıfın, egemenliğinin araçları haline gelmişlerdir.

Neden devleti tanımlamak için "diktatörlük" kavramı kullanılmıştır? Neden "baskı", "egemenlik" vb., dememişler de, Marks, Engels ve Lenin, devleti, "diktatörlük" olarak tanımlamışlardır? Lenin bunu son derece açık yanıtlamıştır. Sorun bu yanıtı doğru anlayabilmededir. Oysa, komünist hareketin tarihine baktığımızda, bu yanıtın doğru anlaşılmadığını görüyoruz. Özellikle Sovyetler Birliği'ndeki yanlış uygulamalara kılıf olarak kullanıldığını görüyoruz.

Lenin, diktatörlüğü şöyle tanımlamıştır:

"**Diktatörlük, doğrudan güce dayanan ve hiçbir yasayla sınırlanmayan yönetimdir.**" (*Proleterya Devrimi ve Dönek Kautsky*, TY. 28, 236.) (abç)

"**Diktatörlük ... hiçbir yasa ile sınırlanmaz.**" (Eminim, bu tanımda burjuvalar da anlaşırlar.) Diktatörlük, doğrudan zora, şiddete dayanan, hiç bir yasayla sınırlanmayan bir yönetimdir. Diktatörlük böyle tanımlanıyorsa, ve devlet de diktatörlük olarak tanımlanıyorsa, bu tanımı doğru anlamazsak, günlük yaşamdaki pek çok çıplak diktatörlük uygulamasını, olağan devlet uygulaması olarak değerlendirebiliriz. Konunun özü bu cümlededir.

"Diktatörlük ... hiçbir yasa ile sınırlanmaz" demek, devlet hiçbir yasa, hiçbir örgütlü yasal sistem olmadan var olabilir demek midir? Hayır, şu demektir: Her devlet toplum üzerindeki erkini bir yasalar sistemi yoluyla kurar ama bu yasalar onun erkinin temeli ya da kaynağı değildir. Devlet erkinin kaynağı, yalnızca ve yalnızca sınıflar arasındaki güç ilişkisindedir.

Dolayısıyla, Lenin'in tanımındaki canalıcı öğe, başlangıçtaki öğe, polis, ordu ya da mahkemeler tarafından uygulanan baskı değildir. Sınıflar arasındaki güç ilişkisidir, ki devlet de buna dayalıdır. Bu **sınıflar arası güç ilişkisinin kendisi şiddettir, hiçbir yasa ile sınırlanmamıştır.** Yasalar ve yasal sistem, toplumsal sınıf ve katmanların ilişkisi temelinde ortaya çıkar. Ve bu sınıflar arası ilişkinin değişimi içinde, yasal sistem de değişir. Dolayısıyla, yasa ve hukuk, yani yasallık, bu şiddete dayalı güç dengesini sorguya çekmez, tam tersine, meşrulaştırır.

Şiddet için söylenebilecek tek şey varsa, o da yasaların dışında olmadığıdır. Tam tersine, **şiddet yasaları kullanır, yasalar tarafından örgütlenir.** Örneğin, Fabrika kapatılması, lokavt, işçilerin sokağa atılması, "yasal" sayılmayan gösterilere polisin saldırması, vb., bunların hepsi kapitalist ülkelerde geneliyle yasaldır. Ama grev kırıcılarını cezalandırmak, grev kırıcılarının fabrikaya girmesini engellemek, fabrika işgali, gecekondu yıkımına karşı direnmek, siyasal gösteri, vb., bunlar düzen için tehlikelidir ve yine genelinde yasa dışıdır. Dolayısıyla yasalar önlem getirir: Fabrikada grev yapmışsın, namussuz grev kırıcı içeri giriyor, engel oluyorsun, *"çalışma hakkını engellemek"* der. Patron bin çeşit hileyle "iflas" eder ve fabrikayı kapatıp yüzlerce işçiyi sokağa atar, sen fabrikayı işgal edip üretimi sürdürürsün, *"mülkiyet hakkına saldırı"* der. Siyasal gösteri yaparsın, "*toplum düzenini tehdit*" der. Evet, *devlet yani sınıf diktatörlüğü, hukuka bağlı değildir, hukuku yaratır!*

2. Devlet erki her zaman tek (ve tüm) bir sınıfın siyasal erkidir. Marksizmin devlet konusundaki bu ikinci önemli fikri, komünist harekette en çok çarpıtılan konulardan birisidir. Hem "tek"liği çarpıtıldı, hem "tüm"lüğü çarpıtıldı. (Sovyetler Birliği için icat edilen "tüm halkın devleti"nden, Dimitrof'un ünlü faşizm tanımına, tekellere karşı tekel-dışı burjuvaziyi de içeren Avrupa'daki erk bağlaşıklığı önerilerine dek.) Devlet erki bazan yönetici sınıfın bir katmanının erki olarak anlaşıldı, bazan değişik sınıfların ortak erki olarak anlaşıldı.

Devlet erki her zaman tek bir sınıfın siyasal erkidir, bir başka deyişle, diktatörlük her zaman yalnızca tek bir sınıfın paylaşılmaz diktatörlüğüdür. Çünkü devletin kökü, sınıflar arasındaki uzlaşmaz çelişkide yatmaktadır. Devlet gücü, sınıf kavgasının ürünü olduğundan, yalnızca **tek bir sınıfın** aracı olabilir. Bu tek sınıf devlet erkini, toplumun yönetici sınıfı olduğu için elinde tutar.

Devlet erki yalnızca **tüm bir sınıfa** ait olabilir. Devlet, bürokrasi ya da teknokrasi gibi belirli bir katmanın, ya da bir sınıfın bir bölümünün değil, sınıfın bütününün ☞

devletidir. Üretim ilişkilerine egemenliği yoluyla üretken güçlerin dağılımını denetleyen sınıf, üst yapıda da egemendir. Dolayısıyla, üst yapıdaki sınıf egemenliğinin özü, ortaya çıktığı siyasal biçim ne olursa olsun, yönetici sınıfın diktatörlüğüdür. Bu nedenle Marks ve Engels devleti, **"yönetici sınıfın diktatörlüğü"** olarak adlandırmışlardır. Hiç bir yerde Marks, Engels ve Lenin'in, devletten söz ederken, "sınıfın bir kesiminin devleti" dedikleri duyulmamıştır.

Oysa, sayısız kitapta şöyle okuyoruz: Finans-kapitalin ortaya çıkmasıyla durum değişti, artık egemen olan, yönetici olan onlardır, vb... Marks'ın zamanında burjuvazi içinde en güçlü bir kesim yok muydu? Bunu düşünmek bile kapitalizmin doğasına terstir. Kapitalizm ortaya çıktığından itibaren, teknolojik düzeye bağlı olarak, burjuvazinin katmanları içinden bir tanesi her zaman en güçlüsü olmuştur. O dönemde bu katman endüstri burjuvazisiydi. (Ayrıca Marks *Kapital*'de, tekellerin oluşmaya, finans-kapitale büyümeye başladığını da yazıyordu.) Burjuvazinin içinde her zaman başı çeken bir kesim olmuştur. Ama burjuva devleti, o başı çeken kesimin devleti değildir, tüm burjuvazinin devletidir.

Toplumda varolan ortak çıkarın çarpık ve hayali bir yansıması olan "genel çıkar"ı temsil eden devlet, varolan işbölümünü ve onun sonucu olan mülkiyet ilişkisini, yani egemen sınıfın üstünlüklerini korur. Dolayısıyla devlet, *Anti-Dühring*'deki anlatımıyla "toplumun bir bütün olarak resmi temsilcisidir, görülebilir bir örgütlenmede somutlanışıdır". Ancak, yine aynı nedenle ve yine *Anti-Dühring*'in anlatımıyla devlet "her dönemde *üretimin dış koşullarının korunması için sömürücü sınıfın bir örgütüdür*" (abç) Daha nasıl söylesinler!

Neden Marks, Engels ve Lenin, **kapitalist sınıfın bir bütün olarak devlet erkini elinde tuttuğunda** bu denli ısrarlı olmuşlardır? Çünkü (şimdi sayacağım maddeleri bağımsız maddeler olarak değil, birinden ötekine geçen virgüller olarak anlamalıyız. Yalnızca anlayış kolaylığı için maddeliyorum, aslında bir zincirden söz ediyorum.):

1. Devlet, sınıflar arasındaki uzlaşmaz çelişkinin hem ürünü ve hem de tarafıdır.
2. Bu uzlaşmaz çelişki hiçbir zaman esas olarak siyasal değil, kapitalist üretim ilişkisini tanımlayan çelişkidir.
3. Kapitalist üretim ilişkisi ise, öncelikle sömürü açısından tanımlanır.
4. Ve de, üretim ilişkisinin özneleri, (bütünüyle) sınıflardır. Tüm burjuvazi sömürücü sınıftır.

Dolayısıyla, kapitalist birikim (sömürü) süreci, burjuvazinin tüm katmanlarının birleştikleri tek bir süreçtir. Artık-değerin dağıtım süreci büyük ölçüde tekelci sermayeyi kayırsa da, ve hatta bu nedenle burjuvazi içinde önemli çelişkiler doğsa da, bu gerçek değişmez.

3. Yönetici sınıfın devlet erki, "devlet aygıtı"nın işlemesinde ortaya çıkar. Burjuvazi, sınıf olarak tek bir ortak çıkara sahiptir, ücretli emek sömürüsünün devamı. Bu tek ortak çıkar dışında, herşey burjuvaziyi böler. Bu nedenle, devlete sahip olmadıkça, burjuvazi, kendi sınıf birliğini sağlayamaz.

Devlet aygıtının can alıcı parçası, baskı aygıtıdır: Bunlar bir yanda ordu, polis ve yasal aygıt, öte yanda devlet yönetimi yani bürokrasidir. Bu tezin de sonucu şudur: Varolan devlet aygıtını yıkmadan, proletarya devrimi başarıya ulaşamaz. Çünkü devlet aygıtı, burjuvazinin devlet erkinin nesnel biçim alışıdır.

"Yönetici sınıfın devlet erki, 'devlet aygıtı'nın işlemesinde ortaya çıkar" belirlemesinden şu sonuç çıkar ki, **devlet aygıtı, "yönetici sınıfın mücadele birliğine içsel bir öğedir."** Ve bu, devlet otoriterleştikçe ve merkezileştikçe daha da doğrudur. Hükümetler, güç sahibi olmak için, devlet aygıtına dayanmak zorundadırlar. Bu anlamda, hükümetin devlete karşı (yığınlar dışında) bir gücü yoktur. (Türkiye'deki son olaylar ve Refah!) Bu nedenle, hükümeti ele geçirmek, siyasal mücadelede önemli bir an oluşturabilir ama iktidarı, erki ele geçirmek anlamına gelmez.

2. Demokrasi/Diktatörlük

Her devlet bir sınıf diktatörlüğüdür demiştik. Dolayısıyla, bir devlet biçimi olarak demokrasi de diktatörlüktür. Diktatörlük devletin özüdür, demokrasi (ya da krallık, faşizm gibi öteki biçimler) devletin biçimidir. Bu anlayış, devlet ile sınıf mücadelesi arasındaki doğrudan ilişkiyi elde tutmayı sağlar, ki bu da devlet konusunda doğru bir çözümleme yapabilmenin tek yoludur.

Burjuva hukuk ideolojisi, diktatörlükle demokrasiyi, birbirini dışlayan iki devlet biçimi olarak ele alır. Demokratik devlet diktatörlük olamaz çünkü erkin kaynağı toplumsal egemenliktir, hükümetler halk çoğunluğunca seçilir, "anayasal" bir devlettir der. Böyle diyerek, hile yapar, *hukuku kendi kendisinin kaynağı* olarak gösterir. Burjuva ideolojisi için hukuk nereden gelmektedir? Demokrasiden. Peki demokrasi nereden gelmektedir? Yasalardan!

Her devlet özünde bir diktatörlüktür ama bu her özde bir diktatörlüğün de farklı biçimleri olabilir. Burjuva devletinin özü burjuva diktatörlüğüdür. Bu öz, demokrasi olarak da, çıplak diktatörlük olarak da biçimlenebilir. ("Çıplak diktatörlük" kavramı, demokrasi dışındaki açık şiddet devleti biçimlerini anlatmak üzere kullanılmaktadır.) Genel olarak kapitalizme en uygun devlet biçimi, değişik renkleri içinde, burjuva demokrasisidir, ama olağan dışı koşullarda olağanüstü devlet biçimleri (çıplak diktatörlükler) ortaya çıkabilir.

Devlet - demokrasi ilişkisini daha iyi anlamaya yardım edeceğini düşünerek, bundan 11 yıl önce yazılan bir yazıdan bir bölümü buraya almak istiyorum.

"Burjuva demokrasisi kendinden önceki yönetim biçimleriyle karşılaştırıldığında büyük bir ilerlemedir... Tarihsel gelişimi içinde kapitalizmin böyle bir üstyapı yaratması gerekiyordu. ... pazarı bütünleme gereksinimi vardı. Tüccarın mallarına, malın özgür dolaşımına dokunulmaması gerekiyordu. Sermaye birikimi için güvenceler gerekiyordu. Kişisel özgürlükler gerekiyordu, çünkü kapitaliste emek pazarında satın alacağı işçi gerekiyordu. Bunlar feodal örgütlenme karşısında getirilen zorunlu demokratikleşmeler demektir.

"Ancak bu, işin bir yanıdır. Bir başka önemli yan daha vardır...

"Kapitalizm bir yandan feodalizmi yıkmak, bir yandan yeni doğan işçi sınıfının isteklerine belli ölçüde yanıt vermek zorunda olduğundan, toplumu demokratikleştirme ve özgürleştirme durumundaydı. Ne var ki, bu demokratikleşme zorunluluğunun hemen yanında, burjuva üstyapısının tarihsel olarak çözmek zorunda kaldığı iki temel sorun daha vardı.

"Birincisi, feodal güçlere karşı yanına aldığı proletaryayı sınırlama zorunluluğudur. Kapitalizm feodalitenin serfini özgürleştirir, ama bu hakları bir noktada sınırlamazsa kapitalizm yaşayamaz. Kapitalizmin bu tarihsel açmazını iyi anlamak, burjuva demokrasinin tarihsel sınırlılığını daha iyi kavramaya ... götürür.

"İkincisi, asıl olarak proletaryayı sınırlama zorunluluğundan doğan bir durumdur. Savaşıp iradesi altına aldığı feodallerle bağlaşıklık kurma zorunluluğu.

"Burjuva toplumunun, oluşmaya başlamasıyla birlikte çözmek zorunda kaldığı bu üç tarihsel sorunu sıralarsak:

"1. Kapitalizmin işleyebilmek için belirli bir yasallığa, demokrasiye gereksinimi vardır.

"2. Kapitalizmin ayakta kalabilmek için proletaryanın haklarını sınırlamaya gereksinimi vardır.

"3. Bu nedenle de, kapitalizmin yıktığı toplumla uzlaşmaya, feodallerle bağlaşıklığa gereksinimi vardır.

"(...)

"Bunların birlikte 'çözümü', demokrasinin nesnel olarak baştan güdük ... olmasını dayatır. ... Bir yanda kapitalist üretimin yürüyebilmesi için eski çerçevenin reddi, ama bir yanda da emekçi yığınların sınırlanması gereği. Burjuva demokrasisi dediğimiz işte bu sınırlılıktır.'' (R.Yürükoğlu, "Burjuva demokrasisi nedir ne değildir?", *İşçinin Sesi*, sayı:299, 3 Şubat 1986.)

Az ve orta gelişmiş ülkelerde devlet

Kapitalizmin ilk dönemlerinde burjuvazinin karşı karşıya kaldığı üç tarihsel sorun, kendine özgü bir biçimde, az gelişmiş ülkelerde de yinelenmiştir.

1. Kapitalizmin işleyebilmesi için özgür kölelere, mülkiyetin dokunulmazlığına, sermayenin akışkanlığı önündeki duvarların kalkmasına, serbest ticarete vb. gerek vardır. Söz konusu ülke gelişmiş ya da az gelişmiş olsun, bu gereksinim değişmez. Kapitalizmin yürümesi için eski topluma oranla liberalleşme ve demokratikleşme az gelişmiş ülkeler için de zorunludur. Bu zorunluluk, üretken güçlerin gelişmesiyle orantılı biçimde artar.

2. Az gelişmiş ülkelerde de, burjuva diktatörlüğünü tehlikeye sokmayacak bir demokrasi için proletaryayı sınırlama gereksinimi vardır. Hatta bu gereksinim Batıda o dönemlerde olduğundan çok daha şiddetlidir.

3. Feodallerle bağlaşıklık. Bugünün az ve orta gelişmiş ülkelerinde bunun yerini *asıl olarak* emperyalizmle bağlaşıklık zorunluluğu almıştır. Sistemin yaşayabilmesi, emekçi sınıfların sınırlanabilmesi, üretimin yürüyebilmesi için bu ülkeler emperyalizme bağımlıdır.

Görülüyor ki, bu ülkelerde de ☞

demokrasinin olası düzeyi yine bu üç tarihsel sorunun optimal çözümünde yatmaktadır.

Az gelişmiş ülkelerin konumundaki büyük fark nerededir? Bu üç sorunun bu ülkelerde aşılmaz bir ekonomik bunalım içinde ortaya çıkmasındadır. Dolayısıyla, bu ülkelerin kendi içinde, sorunların çözümü olağanüstü güçtür. Aslında, Batı'da da o tarihlerde pek kendi içinde çözülmemiş, Afrika'dan, Amerika'dan altın ve hammadde getirerek, koloniler açarak çözülmüş. Sorunları belli bir dengede çözebilmeyi o gün de, bugün de sağlayan emperyalistleşmedir. Az gelişmiş ülkeler arasında çok özel birkaçı dışında emperyalistleşmenin kapısı sıkıca kapalıdır. Bu nedenle, bugün bu ülkeler için açmazı çözebilecek tek öğe devrimdir.

Bu durumun bir sonucu olarak, az ve orta gelişmiş ülkelerin büyük çoğunluğu çıplak diktatörlükler eliyle yönetilmektedir. Geri kalan "mutlu azınlık"taki demokrasi ise güdük, baskıcı, anti-demokratik, keyfi bir "burjuva demokrasisi"dir.

Günümüzün devleti

Günümüzün burjuva devleti, maddi müdahale araçlarının güçlenmesi ve müdahalenin giderek artan kullanımı ile belirlenmektedir. Bu durum, hiçbir şekilde, teknik ve ekonomik gereksinimlerin sonucu değildir. Tam tersine, teknolojik ilerlemeler yaşamın her alanında daha demokratik biçimler istemektedir. Bu durum hatta, genel olarak siyasal erkin evriminin bir sonucu da değildir. Proletaryanın bir sınıf olarak olgunlaşmasının, oluşumu sürecinde ileri aşamalara gelmesinin sonucudur. Yani, sınıf mücadelesinin sonucudur. Günümüzde işçi sınıfı, nesnel olarak, kapitalizmin varlığını tehdit edebilecek bir düzeye gelmiştir.

Bu nedenle de, yalnızca, "günümüzün devleti sınıf uzlaşmazlığında yöneten sınıfın çıkarlarını korumak için vardır" dersek, eksik söylemiş oluruz. **Günümüzün devleti, açıkça, preemptif karşı-devrim devleti olarak örgütlenmiştir.**

Günümüz devleti, *giderek merkezileşen, "yürütme-egemen"* bir devlettir. Yasama, pozu gücünden çok ileri bir tartışma kulübüdür.

3. Türkiye'de devlet

1982 yılında, *Faşizm ve Burjuva Demokrasisi* adlı kitapta, faşist cunta sonrası devleti şöyle belirlemiştik:

"**Türkiye'de gerici, baskıcı, ağır anti-demokratik yanlar taşıyan bir rejim vardır.** Bu rejim, ülkenin ulaştığı üretim güçleri düzeyinin gerisindedir. Günün kavgası demokratikleşmedir. Bu kavgada komünistler, çeşitli sağ ve 'sol' burjuva partiler eliyle getirilebilecek 'demokratikleşme'nin ülkeye yine Batı tipi burjuva demokrasisini bile getirmeyeceğini, buna burjuvazinin nefesinin tarihsel olarak yetmediğini halka anlatabilmelidirler. Budanmış, güdük, üçüncü sınıf bir 'Türkiye tipi demokrasi' ile yetinmemek, gerçek ve tam bir demokrasiyi hedeflemek ve almak gerektiğini, bunun da bir devrim sorunu olduğunu anlatabilmelidirler. Türkiye'de demokrasinin bir devrim sorunu olduğunu *İşçinin Sesi* bunu 1978'den bu yana söylemektedir.

"**Türkiye'de çıplak diktatörlük, faşizmin çözülmesiyle birlikte ortadan kalkmış, yerini burjuvazinin örtülü diktatörlüğü demek olan burjuva demokrasisi almıştır.** Yalnız bu "demokrasi", bu düzenin olasılığı içinde bile son derece güdüktür. Türkiye'de faşizmin çözülüşünü noktalayan 1982 Anayasası öyle bir anayasadır ki, ülke ne yana dönerse dönsün değişecektir. (Son 15 yılın gelişmeleri bu yargıyı doğrulamıyor mu? Anayasanın değiştirilmesi tartışmaları tüm bu döneme damgasını vurmadı mı? -RY) Faşizm gelirse kaldırmak zorundadır. Liberaller gelirse "genişçe bir burjuva demokrasisi" uygulamak için bile değiştirmek zorundadır, devrimciler gelirse orası iyice açıktır. ...

"1982 anayasası faşist bir belge midir?

"Hayır, **1982 anayasası faşist bir belge değildir, faşist bir devleti öngörmüyor.... 1982 anayasası anti-demokratik, baskıcı, gerici, yürütme yanlısı bir anayasadır.**

"82 anayasası, ... karşı-devrimin ardından, böyle kalkıp oturmuş bir toplumda gelmiş bir anayasadır. Baskıcı ve anti-demokratiktir. Kişisel hak ve özgürlüklere saldırı olanakları çok geniştir, yargı bağımsızlığı zedelidir, yasamaya saldırı vardır. Derneklere ve sendikalara getirilen siyasetle uğraşma yasağı, kapitalist toplumda işlemeyecek kof bir gerici çabadır.

"(...)

"Her anayasa olağan dönemler için bir kurumlaşma ve işleyiş önerir, ki, 'anayasa neyi öngörüyor?' sorusunu bu öneri yanıtlar. Yine her anayasa bir de olağanüstü dönemler için bazı 'olağanüstü devlet' işleyişleri önerir. Günümüzde tüm kapitalist ülkelerde, olağan dönem işleyişleri içine olağanüstü merkezi işleyişler sızdırma eğilimi güçlenmektedir. 1982 anayasası, ... işte bu yönde, hem de önlerde giden bir anayasadır.

"Genel oy, parti sistemi, hükümetlerin seçilmiş parlamentoya sorumluluğu, güçler ayrımı gibi özellikler, olağan burjuva demokrasisini anlatmaktadır. Öte yandan, bireysel özgürlükler, siyasal örgütlenme, kişinin siyasal hakları iyice kuşa çevrilmiştir ve olduğu kadarıyla da kesin ve güvenilir garantileri yoktur. Ayrıca, Devlet Güvenlik Mahkemeleri gibi olağanüstü devlet mekanizmaları da anayasada yer almıştır."

Türkiye'de 1982'den bu yana, büyük olaylarla dolu tam onbeş yıl geçti. Bu onbeş yılda **devlet nereden nereye geldi**?

Nereden geldiğini yukarıdaki alıntı vermektedir. Nereye geldiğini ise tek bir cümleyle özetleyebiliriz: **Türkiye'de devlet giderek gericileşiyor, olağanüstü devlet karakteristikleri güçleniyor, çıplak diktatörlük çizgileri beliriyor.**

Bu nasıl oluyor? Anayasa daha kötüye mi değiştiriliyor? Hayır. Olan, anayasa ve yasaların giderek kağıt üstünde kalması, uygulanmaması yoluyla oluyor. **Anayasa ve yasalardaki modelle**, (ki o da güdük bir modeldir), **yaşamdaki devlet pratiğinin arası giderek açılıyor.**

* Devlet giderek daha açık biçimde militarist-terörist bir devlet oluyor: MGK, parlamentonun ve hükümetin üstünde olarak giderek öne çıkıyor, isteklerini hükümete de, parlamentoya da dayatıyor.
* Devlet giderek mafyalaşıyor: Faili meçhul cinayet, esrar, haraç... Bunları devletin bir kesimi örgütlüyor. (Peki, bu hangi yasada, hangi anayasada var?)
* Yürütmenin yasama üzerindeki egemenliği artıyor, yürütme içinde de parti liderliklerinin egemenliği artıyor.
* 1982 anayasasıyla zaten zedeli olan yargı bağımsızlığı uygulamada iyice sözde kalıyor.

Bu gelişmeler, nesnel ortam karşısında devletin çaresizliğinin, çözümsüzlüğünün anlatımıdır. Devletin böyle "çaresizleşmesinin", ve ardından devrimci durumun **başta gelen nedeni, Kürt halkının mücadelesidir.** Ve öteki nedenler... Devlet, "kendisini savunuyor"! Kürdistan'daki iç savaşı yürütebilmesi için gereken muazzam harcamayı bütçeye bindirse, ülke ortamı birkaç ayda devrimin eşiğine gelecek. Öyleyse, gelsin uyuşturucu ticareti, gelsin haraç işi, gelsin mafyalaşma... Devletin kolluk güçleri, devrimci halk kesimlerinin ve Kürt halkının mücadelesi karşısında içine düştüğü çaresizliği yargının üzerine yıkıyor: "Biz suçluyu yakalıyoruz, mahkeme salıveriyor". Öyleyse, gelsin faili meçhul cinayetler, gelsin Amerikan filmlerindeki "infazı da ben yaparım" diyen kovboy kolluk gücü, gelsin mafyalaşma.

O zaman, bu düzen artık faşistleşmiştir mi diyeceğiz? Henüz değil! Çok neden sayılır..... Siyasal partiler, sendikalar, dernekler, yayın organları, basın ve görsel basın, sanat, seçimler vb, bunların hepsi önemli ölçülerde çok-sesliliği anlatıyor.

Bir önemli neden de, bu çeteleşmenin, var olan yasal çerçeveyle çelişerek, dolayısıyla illegal olarak yürümesidir. Devletin vurucu güçlerinin bir kesimi bunu gizli yapıyor, yasa-dışı olarak yapıyor, yasalara dayanarak yapmıyor. Ve aynı devletin başka kesimleri de buna karşı çıkıyor. Demek ki, devletin içinde de şiddetli bir mücadele yürüyor.

Ne diyeceğiz? **Militarist-terörist-mafyalaşmış, anti-demokratik burjuva devletidir.** Ne olağan burjuva devletidir (burjuva demokrasisi), ama ne de olağanüstü devlettir (çıplak diktatörlük). Tüm kurumlarıyla toplumun kendisi gibi, o da tam bir metamorfoz içindedir. Ne yönde demir atacağı belli olmayan, akışkan bir dönemindedir.

Devlette yaşanan durum, **burjuvazinin irade birliğini yitirmekte olduğunun** kanıtıdır, ve bu kanıt devrimci durumun en güzel göstergesidir. Burjuvazinin, hatta tekellerin, holdinglerin bir bölümü diktatörleşmeyi açıkça desteklerken, bir bölümü de (özellikle TUSİAD çevreleri) açıkça karşı çıkıyor. Refah Partisini iktidar yapan da bu irade parçalanmasıdır.

Bugün mücadele nesnel olarak emperyalizme, tekellere, faşizme ve şeriatçılığa ve bunların yoğunlaşmış gücü olan devlete karşı savaşımı birleştirmiştir:

* Şeriatçılara karşı mücadele etmeme gafletine düşmemeliyiz.
* Bu mücadelenin çeşitli safhalarında Atatürkçülerle aynı safta olacağımızı bilmeliyiz.

Bu yazıda ele aldığımızın devletin bu durumu geçicidir. Bir yanda devlette çıplak diktatörlüğe doğru bir kayış var ama öte yanda halkın tepkisini ortaya koyuşunda, yasal örgütlenmelerinde, sivil toplum oluşumunda da büyük bir yükseliş var. Ve devletin çeşitli kesimlerinde çıplak diktatörlüğe gidişe direniş var. **Türkiye'de her şey gibi devletin de ne olacağını, devrimci durumun nasıl sonuçlanacağı belirleyecektir.** Devrimci durumun kaotik ortamını yaşıyoruz. ●

Kolayca İnternet

Komünist Yaklaşım

Bugün işçi sınıfının öncüleri, ileri unsurları bu kadar ufak bir engeli aşamıyorsa, yarın işçi sınıfı koca bir toplumun, hem de çok daha karmaşık bir üst yapıda, yöneticisi düzeyine nasıl gelecek?

Internet'le ilgili yazı serimizin ilkinde bu olanağı kullanmada bir dizi kolaylıklardan söz etmiş ve böyle can alıcı bir fırsatı hemen değerlendirmenin önemini vurgulamıştık.

Bu yazımızda önemli gördüğümüz bazı noktaları, yol gösterici bazı önerileri, tekrarlamak pahasına da olsa bir kez daha ele alacağız.

Ama önce, "**komünist partisinde merkezin getirdiği açınımlara komünist yaklaşım ne olmalıdır**" sorusunu açarak başlayalım.

Bu konu geniş bir alanı kapsar. Fakat, kolaylık açısından bazı kategoriler temelinde ele alalım.

Komünist partisi yönetimi kadrolarına, semtlere, bölgelere isteklerini çeşitli yöntemlerle iletir. Bu, tepeden dolaysız direktiflerle olabileceği gibi, yazılı duyurular vb., yoluyla da olabilir. Ya da, parti toplantılarında, parti içi tartışma platformlarında oluşan genel anlayışlar, kararlar da, partinin dileklerini yansıtır. Komünist partisinin illegal çalışmak zorunda kaldığı ülkelerde, direktif zincirinin kanalları ve merkez organ, ortak anlayışların ve isteklerin dikey ve yatay yaptırımının temel taşlarını oluşturur. Tüm bu unsurların, aynı zamanda, birbirlerini denetleyici işlevleri de vardır.

Özellikle merkez organ, bu bağlamdaki yanlış anlamaları, eksik ya da farklı yorumları düzeltmede, temel yaklaşımları ve davranışları aynı çizgiye çekmede yeri doldurulmaz bir işleve sahiptir.

Hemen bir parantez açıp belirtelim, merkez organın dağıtımında ve ulaştırılmasında zaman zaman karşılaşılan güçlükler onun önemini azaltmaz, tersine, böyle zorlukları aşmada daha yaratıcı çalışmayı çağırmalıdır.

Bu söylenenlerin yazımızın konusuyla ilgisi nedir?

Bir çok başka konuda da örnekleyebileceğimiz, dönem dönem ortaya çıkan bir **zaafın** ciddiyetini anlatıyor.

Şöyle bir düşünelim. Partimiz İnternet'te web sitesi açalı ne kadar oldu? **Türkiye'de kaç bölge komitesi bugün bu sayfalarımıza ulaşma olanağına sahip? Ya da, bu doğrultuda kaç üyemiz girişimde bulundu?**

Zaman, özneye bağlı olarak belirlenen göreceli bir kavramdır. Biz burada İnternet'in o dev kaynaklarından layıkıyla yararlanmaktan söz etmiyoruz. Böyle bir şey, bir süreç içinde gelişecek, sürekli çabayı, öğrenmeyi gerektiren bir eğitim sorunudur. Biz sorumuzu burada somut bir görevle ilgili, somut yapılması gereken bir işe dönük soruyoruz. Evet, kaç bölge komitesi İnternet'e girip *İşçinin Sesi*'ni oradan alma koşullarını yarattı? Merkez organın dağıtım sorunlarından, elimize ulaşma güçlüklerinden dem vururken, elimizin altındaki bu olanaktan neden yararlanmıyoruz? Hepsi 3 dakikanın işi. İnternet'e girip *İşçinin Sesi*'ni açacaksın, yazıcıdan kopya alacaksın. Sonra istediğin kadar çoğalt ve dağıt.

Bize bu işin bu kadar önemli olduğu, böyle kolaylıklar sağladığı söylenmedi diyecekler varsa hemen şunu söyleyelim: Bu işin önemi, sağlayacağı olanaklar ve kafa yorulduğu zaman alt yapısını kurmanın ne kadar kolay olduğu çeşitli araç ve yollarla ve defalarca iletildi.

Herşey bir yana, tek başına *İşçinin Sesi*'ne bakmak bile yeterli. Her sayıda bu konuyla ilgili yazı çıkıyor. İyi düşünmek gerekir! Bir komünist partisinin merkez organı aktüel bir gazete midir? Sayfalarını rastgele konularla şişirmek gibi bir konuma düşeceği düşünülebilir mi?

O zaman, neden merkez organ en önemli memleket meseleleri, devrimci durum, devrimci mücadelenin can alıcı konuları yanında, her sayısında İnternet'e yer veriyor?

Parti kültürünü özümsemişler için bu sorunun cevabı açık olmalıdır. Ama günlük çalışmanın "aşındırıcı" etkileri içinde bu gerçekler bazan geriye kayıyor.

Şimdi, bazı itirazları duyar gibi oluyoruz. Bu kadar mali sorunlar içinde nasıl yapacağız bu işi? Sonra, söylemesi kolay, bu işi yapabilmek için mürekkep yalamış olmak gerek. Bu bize göre değil, vb.

İşin mali yönüyle ilgili önerilere önceki yazılarda değinmiştik, yazının son bölümünde tekrar değineceğiz. Ama, mürekkep yalama işine gelince, ne olacak, biraz mürekkep yalamak o kadar zor mu? Kaldı ki, sorunun can alıcı yanı olan merkez organı elde etmek için yalayacağımız mürekkep, dilimizin ucunu bile boyamayacaktır.

Biz komünistler olarak, yarın işçi sınıfının yönetici sınıf olmasından, devleti ve teknolojiyi yönetmesinden söz ediyor, herşeyimizle bunun için mücadele ediyoruz. Bugün işçi sınıfının öncüleri, ileri unsurları (kendimize bu sıfatı yakıştırmıyor muyuz?) bu kadar ufak bir engeli aşamıyorsa, yarın işçi sınıfı, koca bir toplumun, hem de çok daha karmaşık bir üst yapıda, yöneticisi düzeyine nasıl gelecek?

Konuya dönersek, **şunlar son birkaç MK toplantısında yinelenen, ondan sonra da yöneticilere defalarca iletilen ve hatırlatılan MK kararlarıdır:**

1. Her üye bu konuyu düşünmelidir. "İnternet'e girebilmenin, en azından, minimum düzeyde alt yapısı nasıl sağlanır" sorusunu hiç düşünmemiş olmak, davamıza karşı işlenmiş bir suçtur.

2.Bu konu her hücrenin demeyelim, ama her semt komitesinin, en azından her bölge komitesinin toplantılarının **sürekli gündem maddesi** olmalıdır. Değilse, her üyenin hesap sormak görevi vardır.

3. Her bölge komitesi bu sorunu aylar değil, günler, haftalar mertebesinde çözmek **zorundadır**.

4. Bu konuda karşılaşılan güçlükler, çözülemeyen teknik vb. sorunlar hemen merkeze, yazılı ya da sözlü, ya da olanak varsa, elektronik posta yoluyla iletilmelidir. İletilen bilgiler, yalnızca sorunları belirtmekle kalmamalı, bu doğrultuda harcanmış çabayı içermeli, varılan noktayı açık etmelidir.

5. Başarı sağlayan birimler örnek gösterilmeli, sorunları kotarmada kazanılan deneyimlerin uygun kanallarla, ve özellikle elektronik posta yoluyla bütüne malolması sağlanmalı, yaratıcı çalışma özendirilmelidir.

Olmazsa olmaz!

Yoldaşlar, partimiz neden bu konunun üzerinde bu kadar önemle ve inatla duruyor? Tek başına yayınlarımızı, gazeteyi sancısız ve güvenilir bir yoldan almak ve dağıtmak bile yeterli bir neden olmakla birlikte, hem tek tek kadrolarımıza, hem partimizin bütününe ve hem de devrimci hareketin bütününe sağlayacağı kolaylıklar ve yaratacağı sınırsız olanaklarla karşılaştırıldığında meselenin çapı daha berraklaşır.

Birincisi, gerçekten **yazıları, duyuruları, yayınları ulaştırmanın en hızlı ve güvenlikli yoludur**. Minimum düzeyde bir alt yapı yaratmış birimler için, gazeteyi ve öteki yayınları (şimdi hem Türkiye'li ve hem de uluslararası devrimci, komünist yayınlar ve örgütler için de sayfalar ayırıyoruz) elde etmek dakikaların, hatta saniyelerin işidir. Ve de, bu sayfalar, alan kişiden bağımsız, dünya aleme açık sayfalar olduğu için, yasal hiç bir takıntısı olmayan, doğal meşruluğa sahip bir iletişim yoludur. Bu iş, elinde *İşçinin Sesi* ile, yasak yayınla yakalanmaya benzemiyor.

İkincisi, **merkez organa ve öteki yayınlara yazı, haber aktarmanın da en güvenilir ve kolay yoludur.** Gazetemize gelen birçok önemli katkı ve haber, alışılmış ve hatta ilkel yolların ve bürokratik kanalların çoğu kez kurbanı oluyor. Ya haber eskidikten sonra elimize geçiyor ve yayınlanması anlamsızlaşıyor, ya gereken sayıya yetişmiyor ve ertelenmek zorunda kalıyor, ya da hiç elimize geçmiyor.

Üçüncüsü, **enformasyon akışı açısından sağlıyacağı kazanımlar ise olağanüstüdür.** Söylemiştik, burjuvazi kendi yarattığı teknolojiyi kendisi denetleyemez hale gelmiştir. Şimdi öyle şifreleme, kodlama kolaylıkları var ki, örneğin ABD'de bile devlet, belli bir düzeyin ötesinde şifreleme işini, sözde yasaklama dışında hiçbir yaptırım olanağına sahip değildir. Kabul sınırı dışında kalan şifrelemeyle gönderilen bilgileri koca süper emperyalist Amerika'nın dev aygıtı çözmekten acizdir. Çok ciddi kaynaklarını bu işe yoğunlaştırıp uğraşsa bile aylar alıyor. Sen şifre kodlarını, parolalarını belli aralıklarla değiştirdiğin (ki bu da bir kalem oynatmak kadar basit bir iş) sürece de çözmesinin imkan ve ihtimali yok. Şimdi, bu yolla yapılacak haberleşme ve enformasyon akışının parti içi örgütlenmede sağlayacağı inanılmaz katkıyı düşünebiliyor muyuz?

Dördüncüsü, dünyada ve son zamanlarda özellikle Türkiye'de İnternet kullanımının baş döndürücü bir hızla arttığını göz önünde bulundurarak, doğruluğuna canımızla, tüm hayatımızla inandığımız fikirlerimizi, **ideolojimizi daha geniş** ☞

duyurmanın bundan daha kolay ve global bir yolu olabilir mi? Elbette, bunun, teke tek insan ilişkilerinin, döneme uygun eylemlerde, militan çıkışlarda vücut bulan propaganda faktörünün yerini alacağını iddia etme basitliğine düşmüyoruz. **Ama en verimli dönemlerde bile merkez organımızı, yayınlarımızı kaç kişiye ulaştırabiliyoruz?**

Beşincisi, daha önce haber gurupları denilen tartışma platformlarından söz etmiştik. Bu guruplar herkezin katkısına ve sorularına açıktır. Buralar da, komünist hareketin geleceği temsil eden görüşlerinin yayılmasında çok önemli bir araç değil midir?

Bu saydıklarımız, buzulun yalnızca su yüzünde görülen kısmıdır. Daha sağlayacağı sınırsız olanakları örgütün bu aşamasında hayal etmek bile zordur.

Hiç kendimizi kandırmayalım. Bizim toplum daha o noktaya gelinceye kadar bir ömür geçer diye düşünmeyelim. Bu olgu zincirleme bir biçimde hızla yayılıyor. Biz saplantılarımızı, eskiye, alışılmışa yenilgiyi anlatan bahanelerimizi bir kenara hemen atmazsak, öncülüğüne soyunduğumuz toplum bizi aşacaktır. Bu olgu artık insanlığın yaşam biçiminin kopmaz bir parçası haline geliyor ve giderek olmazsa olmaz bir hal alıyor.

Alt Yapı ve Olanaklar

İlk yazımızda 'Gerekli Araçlar ve Gereçler' bölümünde işimizi minimum düzeyde görmek için gereken alt yapının yeni alındığı durumlarda yaklaşık 500 dolara mal olacağını söylemiştik. Piyasa çok hızlı gelişiyor ve fiyatlar da düşüyor. Bugün çok daha ileri ve yüksek kapasiteli bir sistemi (örneğin, 16MB RAM'lı, 1GB sabit hafızalı, CD-ROM sürücülü, Pentium 120 bilgisayar sistemini) 800-900 dolara almak mümkün. Böyle bir sistemin sağlayacağı kapasite ve olanaklar minimum düzey diye örneklediğimiz alt yapıyı en az 10'a, 15'e katlar ve bir dizi ses, video türü kullanımları da kapsar.

Ayrıca, Türkiye'de İnternet erişim şirketlerinin sayısı da hızla artıyor ve kayıt ücretleri düşüyor, seçenekler ve yan avantajlar artıyor. Tarama yazılımları, arama-tarama motorları, değişik dosya formatlarında transfer programları (örneğin *İşçinin Sesi*'ni baskıya giren biçimiyle almayı sağlayan *pdf* formatlı dosyalama sistemi) daha da gelişiyor. Bunların bir çoğunu, bizim sitemizdeki *Kolayca İnternet* sayfalarından da hemen kopyalayabilirsiniz.

Satın alma dışındaki kullanım yolları da hızla çeşitleniyor. **Sonunda herşey gelip niyete dayanıyor.** Türkiye'de bir İntemet ya da bilgisayar dergisi alıp şöyle bir göz gezdirmeyle bile daha ne kolaylıklar, olanaklar olduğunu keşfetmek hiç de zor değildir.

Aş pişmiş, yememizi bekliyor. Biraz kafa yormak, partinin sinyallerine daha duyarlı olmak gerekiyor. Bu iş için gereken para, bağış, kampanya vb., yollarla sağlanabilir. Sağlanamaz demeyin, sağlanır. Her komite bu alanda kendi bağımsız girişimini örgütlemelidir. Hiçbirşey olmazsa, bilgisayar sahibi namuslu dostlar ne güne duruyor?

Çok şeyler yapmaya, koca burjuva devlet mekanizmasını devirmeye kararlıyız. Devrimin engebeli, son derece karmaşık yolunda bu ufak engeli aşarak büyük bir adım atalım. Hele bir şu adım atılsın, cebe indireceğimiz kazançlar hemen belirginleşecektir. Söylenmişti, gerçekten ne kadar doğruymuşuz diyeceğiz. ●

İŞÇİNİN SESİ

TÜZÜK PARTİNİN ANAYASASIDIR

Mali sorun, planlama, paranın dikkatli kullanılması başarılı örgütün önemli bir göstergesidir.

KENDİ AYAKLARI ÜZERİNDE DURAMAYAN KİMSEYİ AYAĞA KALDIRAMAZ

Bugün şunu açıkça koymak zorundayız ki, muhasebeyi, paranın iyi kullanılmasını bilmiyoruz. Bu konudaki eksiklerimizi tespit edip, çözümü için ciddi gayret koyduğumuz da söylenemez.

Başarılı, yığınlara güven veren ve onların önderi olacak komünistin bilmesi gereken en önemli konulardan birisi para muhasebesidir. Kapitalizmin emperyalizme, teknolojinin her düzeyde yükseldiği bir dönemde, muhasebe, her düzeyde plan, program büyük önem kazanıyor. Komünist bu sürece ayak uydurmak zorundadır. Komünist partisi iktidar için vardır. Bu, koca ülkeyi yönetmek demektir. Bugünden sekreterlerin birimlerinin gerçek yöneticisi olmadığı yapılar, ülke yönetimi söz konusu olduğu zaman afallayıp kalacaklardır.

Herkezde bir paradır gidiyor: "Para lazım, para lazım, para olmazsa, büyüyemeyiz, ne yapıp ne edip parayı bulmamız lazım." Doğru, parasız hiçbirşey olmaz. Mükemmel örgütün önemli göstergelerinden bir tanesi de parasal sorunu çözmektir. Fakat işin bir tarafını gözden kaçırmamak lazım. Çok örgüt de, parasal sorundan önce görmesi gereken şeyleri göremediğinden, para sorununu yanlış çözme girişimleri veya yarattığı parayı doğru yönlendirmeme sonucunda çökmüştür.

Tüm örgütlerimize, en ücra köşede kurduğumuz hücreye bile planlı harcamayı, temel ekonomik bilgiyi mutlaka vermeli, öğretmeli ve denetlemeliyiz. Keseneğini düzenli ödemeyen, keseneğinin %25 payını üst örgüte gönderme disiplini olmayan, %75 kesenek ve gelirler payını doğru yönlendirmeyi başaramayan bir örgütün gelişması hayaldir. Böyle yapılarda ciddi tedbirler almak, disiplini başa koymak, disiplinli bir para muhasebesi yapmak, başarılı bir çalışma yapmamız açısından çok önemlidir.

Bu işin temel çerçevesini her konuda olduğu gibi tüzük çizmiştir. Parasal konunun çerçevesi tüzükte şöyle konulmuştur:

> "39.md. Üyelik aidatlarının tutarını MK belirler. Yerel örgütler gelirlerinin %25'ini MK'ya gönderirler." (TKP *Tüzüğü, s.40*)

Bu şu demektir: Keseneklerden ve yapılan tüm çalışmalardan kazanılan paraların %75'inin hesabı yerel örgütün sorumlu birimi bölge örgütleri tarafından tutulur, bölge komitesinde denetlenir. Bölge örgütleri tüm örgütleriyle gelir-gider konusundaki dengeyi tutturmak ve açık vermemek zorunda olmalıdır.

Mali konuda hatalarımız nereden geliyor? Başta, partiye aldığımız üyeye üyelik şartlarını iyi anlatamıyoruz, kesenek konusunun önemini net koymuyoruz. Ne oluyor? Disiplinin (komünistin partisine yönelik tutumunda çok önemli bir gösterge olan) kesenek yönü çiğnenmiş oluyor.

Ne oluyor, kağıt üzerinde çok sayıda partili, ama kesenek vermeyen üye, hayali bütçe, keyfi harcamalar çıkıyor. Düzeltilmesi gereken birinci iş budur. Partide para muhasebesi, harcama disiplini, keseneğin düzenli toplanmasına ve düzenli bir şekilde harcanmasına bağlıdır. İşe buradan başlamak gerekiyor. Bu anlayışı kavramış örgüt üyeleri ve yapılar, daha büyük işleri yönetecek, daha büyük parasal kaynakları bulacak, bunların akıllı ve planlı muhasebesini yapan örgütler durumuna yükseleceklerdir. Havaya gerek yok. Yüksek binaları kurmak ve yönetmek, büyük ölçekli parti bütçelerini yönetmek, kesenek disiplinine sahip olmakla, kesenekleri eksiksiz toplamakla, %75 kesimini adil ve disiplinli, planlı bir şekilde harcamayı bilmekle yakından bağlıdır. Yüzde 25'lerimizi düzenli olarak Merkez Komitesi'ne ilettiğimiz zaman birimlerin atılımlar sağlayacağı çok açıktır.

Hiç kimseye hak etmediği bir şekilde, hak etmediği ölçüde parti olanakları açılmamalıdır. Bu konuda çok ilkesel davranılmalıdır. Biz düşkünler yurdu değiliz. Herkes üretmeli ve yaratmalıdır. Saflarımızda üretmeyene, yaratmayana, duygu sömürücülerine yer olmamalıdır.

Dahası, parti tarafından yönetilen legal basın ve legal örgütlenmeler kendi parasal sorunlarını kendileri çözmelidir. Bu kurumlar parti kasasından desteklenmemelidir. Hatta bu kurumlar parti kasasını beslemelidir. Her örgüt kendi gücüyle ayakta durmayı bilmelidir. Kendi ayakları üzerinde duramayan komünist, kimseyi ayağa kaldıramaz. ●

Mustafa Kaptan

PARTİ İÇİ AÇIK TARTIŞMA

GÜNEŞ BALÇIKLA SIVANMAZ

Bugün Türkiye'de Marksizmi bizden daha iyi bilen ve ülke koşullarına uyarlayan başka bir parti yoktur. Doğruları hep biz önce söyledik, diğerleri peşimizden geldi. Hala göremeyenler de var. Ancak, "doğruları söylemek güçlenmeye yetmiyor, ... Günün sorunlarından tutmak ve sıcak mücadele içinde olmak. Mücadele eden güçlenir." (R.Yürükoğlu, *Yeni Dönem Yeni Taktik.* sy.77-78) Biz hem doğruları söyleyen, hem de mücadele eden bir parti olacağız. Oluyoruz da.

Yığın eylemleri artıp militanlaştıkça ve partimiz bu eylemlerin içine girmeye, öncülük yapmaya başladıkça, hasbel kader partiye girmiş ve hiçbir dönem kendini rizikoya atmamış unsurlar arınmaya başlıyor. Özellikle ölüm oruçlarında parti olarak aldığımız tutum ve bu tutuma uygun eylemlerin yoldaşlarımızca yapılması, bir çok yoldaşımızın gözaltına alınması, TKP'li olmayı yüreğinde hiçbir zaman hissetmemiş çürük unsurların ayrılmasını hızlandırdı. Bu sevindiricidir. Rahatsız olsalar da tekrar söyleyelim, "parti arınarak güçlenir", güçleniyor da.

Partimizin yeni dönemine ayak uyduramayanlar içinde üst yöneticilik yapmış olanlar da var. Bu "yöneticilerin" bugüne kadar partimizde varlığı, doğruları söylememize rağmen güçlenmeyişimizin nedenlerinden biridir. Doğruları pratikte uygulayacak, mücadele edecek-ettirecek olan en başta yöneticidir. "Alt ve orta düzeydeki kadrolarımızın bilinç düzeyi düşük, onun için mi güçlenemiyoruz" diye bir soru var. Tam tersine, insiyatif verildiği zaman bir çok genç ve partiye yeni girmiş yoldaşlarımız, şaşılacak düzeyde başarı sağlamışlardır. Güçlenmeyişin ana nedeni, mücadeleden kaçan niyetsiz yöneticilerdir.

Parti sekretelerinin yaptıkları hatalar ve bu hataların pratikteki sonuçları hem İşçinin Sesi'nde, hem de toplantılarda tartışılıyor, eleştiriliyor. Bu doğru bir tutumdur ama tabii ki genç yoldaşlarda sekreterlere ve üste karşı "kuşkular" oluşturuyor. Niyetli ve kararlı yöneticilerin, yoldaşlardan gelen bu olumlu kuşkulara açık, sabırlı ve hoşgörülü olmaları gerekiyor. Böyle kuşkular partinin yararına kuşkulardır. Birlikte mücadele etmek bütün kuşkuları yokedecek ve yoldaşça güveni sağlayacaktır.

Niyetsiz unsurların parti içinde daha erken görülmesi ve yaşadığımız deneyimlerin ortak paylaşılıp parti geneline ulaşması için, bazı eksik ve yanlış davranış biçimlerine tekrar değinmemiz gerekiyor.

Komünist partisinde sekreter olmak, kapitalist şirkette yönetici olmaktan farklıdır. Marks'ın, Lenin'in birkaç kitabını okumak da yetmez. Onların komünist ruhu ve coşkusu da gerekir. O ruh ve coşku hissedilmiyorsa, yoldaşların dayak yiyip gözaltına alınırken sen "eylemi en iyi görebilecek yerden" seyredip, sonrada eylem hakkında uzun uzun "tahliller" yapıyorsan, bundan bir iş çıkmaz.

Komünist partisi üyesi, hele de sekreter yalan söyleyemez. Yaşamadığını, yaşamış gibi anlatamaz. Uzun süredir parti üyesi olacaksın, ne bildiri dağıtacaksın, ne eylemlere katılacaksın. Ama bunları yapmış gibi genç yoldaşlara anlatacaksın ve "şimdi sıra sizde, şimdi bu eylemleri siz yapacaksınız" diyeceksin. Oysa, hele örgütün ve yoldaşların yeni olduğu bölgelerde, yöneticinin mutlaka yoldaşlarıyla birlikte afiş, bildiri, vs. eylemlere katılması gerekiyor.

Partimizde yöneticinin görevleri açık ve bellidir. Parti toplantılarını yönetmek, kendine bağlı yoldaşları denetlemek, parti kasasını tutmak, üst organla ilişki kurmak vb. Parti toplantıları düzenli olmalıdır. MK toplantılarının bile bir azami süresi var. Kongrenin bir süresi var. Süresi belirsiz, bazen ayda bir, bazen 2 ayda bir, bazen de 3 ayda bir toplantı yaparak komünist partisinde yönetici olunmaz. Yukarıdaki görevlerin dışında sekreter ayrıca mutlaka görüştüğü bölgeye gitmeli, 3 gün, 5 gün kendisine bağlı yoldaşlarla yaşamalı, çalışmalarını denetlemelidir.

Yönetici yoldaşlar arası, bölgeler arası rekabeti sosyalist anlamda artırmalıyız. Ancak, rekabet, yoldaşlar arasına kuşkular sokmak veya bölgeleri küçük burjuva bir mantıkla kollamak olarak anlaşılmamalıdır. Aksine yönetici, bölge çıkarı eğer partinin çıkarına ters geliyorsa, partinin çıkarını önde tutmalıdır. Genç yoldaşlarda bunlar gibi eğilimler kaçınılmaz olarak, nesnel olarak vardır. Yönetici bu eğilimleri törpülemelidir. "Siz bütün bölgelerden daha iyisiniz" gibi yaklaşımlarla motivasyon sağlanamaz. Sağlanırsa da kalıcı olmaz. Birçok yoldaşın aklına geldiği gibi, "biz iyiysek vay halimize!"ye varılır. Hemen ardından da başka bölgelerdeki düzgün çalışmayı görünce, gerçeğin söylenen gibi olmadığı ortaya çıkar.

Organ toplantıları, belirlenen aralıklarla mutlaka yapılmalıdır. Toplantı yapılamıyor ise nedeni mutlaka organ üyelerine bildirilmelidir. **Çok özel durumlar dışında toplantıların yapılmaması olamaz.** Organ üyeleri atlatılmamalı, kandırılmamalıdır.

Parti yayınları ve parti malları hiç kimsenin özel mülkiyeti değildir, partinindir. Bütün yoldaşlar olarak bu yayınları çoğaltarak dağıtmak, okutmak görevimizdir. *Parti yayınları yalnızca yöneticiler için çıkmıyor.* Hiçbir yönetici bu yayınları süs olsun diye elinde tutamaz.

Gençlik derneği için bir bölgede büro tutuluyor. Ardından dernek polisce kapatılıyor ama derneğin beş altı aylık kirası ödenmiş değil. Aynı yeri son bir iki ay legal dergi temsilciliği olarak bölge örgütü kullanıyor. Dernek kapatılınca bölge komitesine "bu yerin birikmiş kiralarını siz ödeyeceksiniz, zaten gençlik çalışmasını yürüten yoldaşları da sizden almıştık, tekrar size vereceğiz" deniyor. Polisin derneği kapatmasıyla, dernek açık iken büronun kirasını ödeyememenin ne ilişkisi var? Neden bölge, başarız giden bir çalışmasının faturasını, kendisiyle ilişkisi olmadığı halde ödesin? Sizden aldık size geri veriyoruz ile biriken kiranın ne ilişkisi var? Her alan kendi yağıyla kavrulmayı öğrenmeli, hedefler gücünün ve koşullarının çok üzerinde konulmamalıdır. Özellikle gençlik çalışmasında çalışan her yoldaş başarı görmek ister. Abartılı hedefler başarılmayınca, yoldaşların kendilerine ve çalışmalara güveni kırılır, gereksiz bir moral bozukluğunun zemini oluşturulmuş olur.

"Bugünün dünden farkı durağanlığa, Oblomofculuğa, bürokratlığa düşman olmasıdır." (R. Yürükoğlu, *Yeni Dönem Yeni Taktik,* s.118) "Partinin taktik hattını pratikte izleyen parti üyesidir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar.* c.17, s.221-222) "İyi komünist, ortama göre tutum alan insandır." (R. Yürükoğlu, *age*) Her dönem kendi kadrolarını da yaratıyor. Partinin hiçbir yönetim düzeyinde, durağanlığa, oblomofçuluğa, bürokratlığa yer kalmamıştır. ●

Yalçın Sapmaz

DUYURU

Tüm Parti Organ, Büro ve Birimlerine ve Tüm Partililere,

Ülkemizin bu çok kritik ortamında, **partimizin olabilen en hızlı biçimde güçlendirilmesi,** en önemli görevdir. TKP'yi son hızla güçlendirmek ve ülke çapında siyaset yapmasını sağlamak, sınıfımıza ve devrime karşı da borcumuzdur. Örgütsel alanda günün sorusu şudur: **Partimizin, ortamın gerekli kıldığı güce ulaşmasının önündeki engeller, zaaflar, eksikler nelerdir ve bunları aşmanın somut yolları nelerdir?**

TKP Merkez Komitesi, bu soru çevresinde **genel görüşme ve tartışma** açma kararı almıştır.

Buna göre, **tüm parti organları** bu soruyu tartışacaklar ve vardıkları sonuçları organ raporu olarak en kısa zamanda Merkez Organ'a ileteceklerdir. Bunun yanında, tüm parti üyeleri bu soruya ilişkin kişisel düşüncelerini ve yanıtlarını yine en kısa zamanda Merkez Organ'a ileteceklerdir.

Önümüzdeki aylarda Merkez Organ sayfaları büyük ölçüde bu konuya ayrılacaktır.

Bu genel görüşme ve tartışma süresince konspirasyona özel dikkat harcamak, illegalite kurallarını bozacak davranışlardan şiddetle kaçınmak, partimizin güvenliği açısından olağanüstü bir önem taşır. ●

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

HALKIN GÜCÜ: HALK MECLİSLERİ -IV

İşçi temsilciliğinin giderek sınıfın en bilinçli kesimlerinden oluşması, işverenle olan kapışmanın giderek daha keskinleşmesi sonucunu doğurmuştur.

Mustafa Kızıltepe

Geçen sayımızda (*İşçinin Sesi*, sayı.447) üzerinde durduğumuz 1896 ve 1897 yıllarındaki yığınsal grev hareketinin konumuz açısından önemi, daha önce de belirttiğimiz gibi, işçi sınıfı hareketinin ilk otonom örgütlenme çabalarının belirmesindedir. Bu örgütlenmeler genellikle grev komiteleri ve grev fonları ile işçi sigortalarından oluşuyordu. Grev komiteleri, işyeri temelinde örgütlenen yasadışı yapılanmalardı. Grevin yönlendirilmesi ve grev fonunun oluşturularak kullanılması temel görev alanıydı. Zaman içinde bu komitelerin amaçları giderek değişime uğradı ve işçilerin savaşım ve eylem merkezleri haline dönüştüler. Bir yandan dağınık işçi hareketini toparlayıp disiplini hareket içinde egemen kılmayı, bir yandan da devrimci siyasal örgütlenmelerle bağlantı kurmayı kendilerine temel hedef edindiler. Zamanla disiplinin ve profesyonel çalışma anlayışının egemen olduğu bu örgütler, Çarın siyasal polisinin sürekli saldırılarına rağmen düzenli çalışma becerisine ulaştılar.

İşçi sınıfının bu tür örgütlenmelerinin dışında bir çeşidi daha var ki, konumuz açısından önemi yadsınamaz: 1880-1890 yılları arasında patlayan grevler sırasında fabrikalardaki grevci işçiler, fabrika yönetimi ya da otoriteyle görüşmek üzere kendi aralarından temsilciler seçiyorlardı. Örneğin, 1885 yılının Şubat ayında Tver kentinde bulunan dev tekstil fabrikasında grev patladı. Fabrika yönetimi ve kentin emniyet müdürü, tüm grevci işçileri makamlarına kabul edemeyeceklerini öne sürerek, aralarından bir temsilciler heyetini seçip görüşmelere yollamalarını istediler. İşçiler derhal aralarından 7 temsilci seçip görüşmelere yolladılar. İki gün sonra grevin daha da yayılması üzerine kentin valisi aracı olarak devreye girdiğinde temsilcilerin sayısı 16'yı bulmuştu. Görüşmeler sürerken işçiler fabrika binalarını işgal edip makinalari tahrip ettiler. Grevin bitimiyle de 16 temsilcinin hepsi işten atıldılar. On yıl sonra benzer bir olay da Ivanovo-Voznesensk kentinde patlayan bir grevde yaşandı. Kentin valisi grevci işçilerden istemlerini bildirmek üzere bir delegasyonun seçilmesini istedi. 25 kişilik delegasyonun içinde ilk kez kadınlar da yer alıyordu. İşverenle görüşmelerden bir sonuç çıkmaması üzerine ertesi gün işçi temsilcilerinin bir kısmı hapse atıldı. Bir diğer örnek de 1901 yılında Saint-Petersburg'da dev çelik işletmelerinde patlayan grevdir. Bu grevde fabrika yönetimi, grevci işçi temsilcilerinin istemine uygun olarak onlara bir lokal bile vermek zorunda kaldı!

Bu aşamada işçi temsilcileri genel olarak grevler sürdükçe varoldular. Sonra ya hapse atıldılar, ya işten çıkarıldılar ya da grevin bitimiyle kendiliğinden dağıldılar. Ancak burada altı çizilmesi gereken bir durum var ki o da, temsilciliğin sonu genellikle ya hapis ya da işten atılmak olduğundan bu sorumluluğa soyunanların genellikle sınıfın bilinçli, gözüpek ve de giderek devrimci elemanların olmasıdır. Tabii bu da işçi temsilciliğinin giderek sınıfın en bilinçli kesimlerinden oluşması, işverenle olan kapışmanın giderek daha keskinleşmesi sonucunu doğurmuştur. Bunun sonucu ise devletin giderek artan biçimde işçi sınıfının ekmek savaşımına müdahale etmesi ve kaçınılmaz olarak savaşımın siyasal yanının ağır basması olmuştur.

Grevlerin böylesi keskinleşmesinin önüne geçebilmek amacıyla Çarlık hükümeti fabrikalarda "kıdemlilik" (Rusçası Starost) denen bir komite oluşturulmasını öngören yasa tasarısını, 10 Haziran 1903'te yürürlüğe koydu. Bu yasaya göre, bir fabrikada işçiler işverenin onaylayacağı adayları seçecekler ve işveren de bu adayların içinden her bir atölyeye bir tane olmak üzere kıdemli seçecekti. Seçilen kıdemlilerin işçilerin huzursuzluklarından başka hiçbir konuda söz hakkı olmadığı gibi, hiçbir yasal korumaları yoktu ve işveren onları herhangi bir maaşlı işçiyi işten attığı gibi atmak yetkisine sahipti.

Böylesine olumsuzluklarla dolu bir yasanın Rusya gibi devrim potansiyelinin hızla yükseldiği bir ülkede işçi sınıfının saflarında benimsenmesi düşünülemezdi ve öyle de oldu. Rusya'nın güneyini bir grev dalgası sardı. İki gün içinde greve katılan işçi sayısı 225.000'i aştı. En önemlisi devrimci ajitasyon ve propaganda işçi sınıfının saflarında geniş biçimde ilgi gördü; şöyle ki ekonomik istemlerin yanında siyasal istemler de yer almaya başladı. Düzenlenen yığınsal eylemler polis ve ordu birlikleri tarafından kanla bastırıldı. Bütün bunlar yaklaşan devrimin bir genel provası havasına bürünürken Çarlık kurtuluşu 1904'te Japonya'yla savaşa girmekte buldu.

1905 Devrimi'nde Sovyetler'in Doğuşu

Rusya'da Sovyet adıyla anılan Demokratik Halk Meclislerinin tarih sahnesine nasıl çıktıklarını anlayabilmek için 1905 Devrimi'ne kadar ülkenin yakın tarihini bundan önceki bölümümüzde kısaca incelemiştik. Bu bölümde ise Sovyetlerin Rusya'da ilk kez ortaya çıkmasıyla doğrudan bağlantılı olan 1905 Devrimi'ni biraz daha ayrıntılı olarak ele alacağız.

Rusya'da işçi sınıfı ve emekçi yığınların hareketlilik düzeyinin 1904 sonu ve 1905 başlarında olağanüstü boyutlara ulaştığını görüyoruz. Bunun çeşitli nedenleri var: Bir yandan ülkede yerel olarak her bir yanda patlayan grevler, işçi sınıfı ve emekçi halkın eskisi gibi yaşamak istemediğini gösteriyor, diğer yandan Çar 2. Nikola ve onun kukla hükümeti acil reformları gerçekleştirmektede ayak diretiyorlardı. Öte yandan 1904 sonbaharından beri Rus orduları Japonya ile giriştikleri savaşta yenilgi üstüne yenilgiye uğruyorlardı. Bir de bütün bunlar yetmiyormuş gibi, Çarlık imparatorluğunun kıskacında yaşayan çeşitli uluslardan halklarda bağımsızlık savaşı vermek amacıyla Çarlığa karşı bayrak açmaya başlamışlardı.

Ülkede sürmekte olan bunca çetin sınıf savaşına karşı Çarlığa karşı direnen güçlerin kendi aralarında bir birlik kurulamamıştı. bunu da bir yere kadar doğal karşılamak gerekir, çünkü bu güçlerin içinde yalnızca halk sınıfları yoktu, burjuvazinin liberal ve reformcu kesimi de otokrasiyle daha fazla ileri gidilemeyeceğini Avrupa'dan da edindiği örneklerle görüyor ve halk iktidara el uzatmasına fırsat vermeden bir an evvel gerekli reformları en azından yapar göstererek burjuvazinin erkinin ne pahasına olursa olsun sürmesini sağlıyordu.

1905 Devrimi'nin patlamasına neden olan olayın ilginç yanı, eski Rusya'nın bittiğini çarpıcı biçimde simgelemiş olmasıdır. 22 Ocak 1905 bir pazar gününe geliyordu. Yaşam ve iş koşulları dayanılmaz boyutlara ulaşmış olan emekçi halk o gün papaz Gapon'un çağrısına yanıt vererek ellerinde Çarın portreleri, Hazreti İsa'nın resimleri ve haçlarla onbinlerle sayılacak kadar kalabalık olarak eyleme katıldılar. Bu eylem onların hala Çardan bir beklentileri olabileceğini gösterdiği gibi, ona yolladıkları son mesajın da bu olduğunu gösteriyordu. Çarın ve onun güdümündeki hükümetin bu uyarıya vereceği yanıt yaşamsal önemdeydi, çünkü emekçi halkın geniş kesimlerinin açık devrimci mücadeleye girip girmeyeceğine karar vermesindeki temel etken durumundaydı. İşçi sınıfının bağrında güçlenme savaşımı veren çeşitli devrimci örgütler için de bu anlamda durum kritikti.

Hakim sınıf, Kışlık Saray'a doğru yürüyüşe geçen bu barışçıl eylemi kana boğma kararı alarak kendi eliyle devrimin başlama sinyalini vermiş oldu: "Kanlı Pazar" olarak tarihe geçecek olan bu olayın ardından Rusya işçi sınıfının Çarlıktan beklediği tüm umutlar kesin olarak kayboldu. Onun devrimci belgilere olan duyarlılığının artmasına neden oldu.

Petersburg'daki "Kanlı Pazar" eyleminin hemen ardından ülkenin dört bir yanında devrimci patlamalar, grevler, yürüyüşler ve silahlı ayaklanmalar yaşandı. Rusya'yı temellerinden sarsan bu ilk devriminin doruğu Ekim-Aralık 1905 döneminde yaşandı. Toplumun tüm katmanlarının devrime katıldığını söylemenin yanlış olmadığını kabul etmekle birlikte şurası açıktır ki, 1905 Devrimi'nin en dinamik ve yoğun ayaklanmasına neden olan etken işçi sınıfının öncülüğünde başlatılan ve ülkeyi dalga dalga saran grev hareketleridir; çoğu kendiliğinden olan ve sınırlı genişlikteki çok sayıda grev görülmemiş bir hareketliliğe ve çatışmalara neden olmuştur. Şöyle ki tarihçilerin yaptıkları incelemelere göre 1905 yılının ilk aylarında patlayan grev dalgasına katılan grevci işçi sayısının 5 milyon 20 bin olduğu, bunun 700 bininin demiryolu işçisi, 500 bininin metaluji işçisi ve 475 bininin ise tekstil içisi olduğu sanılmaktadır. Yapılan bir diğer araştırmaya göre, "Kanlı Pazar" eylemini takip eden iki gün içinde St. Petersburg'da greve çıkan işçi sayısı 150 bini aşıyordu. Ayrıca büyük kentlerde ve endüstri merkezlerinde Ocak-Şubat 1905 tarihlerinde greve giden işçi sayısının son onyılda yapılan tüm grevlere katılan işçi sayısından daha fazla olduğu belirtiliyor. ●

Devrimci durumda zamanı dikkatli v ek nomik kullanalım

Parti yaşamımıza dönüp baktığımızda veya günümüzdeki çalışmamıza baktığımızda, zamanı ne kadar kötü kullandığımızı görürüz. Marksist-Leninst bir parti için zamanı ekonomik kullanmak ve bunu üyelerine öğretmek, ayrıca denetlemek başarının kilitidir. Zamanı dikkatli kullanırsak, saatler uzar ve bu süre içinde çok iş yapılır. Zamanı ekonomik kullanmazsak, sağdan sola dönünceye kadar dünya da bir tur atar. Sonra da, "günlerin nasıl geçtiğini anlayamadım, nasıl da hızla geçiyor" diyerek kendimizi kandırırız.

Partimizin en yukarıdan en aşağıdaki birimlere kadar rutin günlük işleri, programları ve bu çalışmalardan en yüksek verimi alacak zaman planları kesinlikle olmalıdır. Zamanı ekonomik ve disiplinli kullanmak komünisti geliştirir. Zamanı disiplinli kullanmayı öğrenememiş, bu konuda gayret sarfetmeyen komünist, devamlı olarak bunalım ve sıkıntı içinde olacak, çevresinden de devamlı eleştiri yağmuruna tutulacaktır. Böyle bir durumdaki yoldaşımız partiyi de yığınlar önünde zor durumda bırakacaktır. Şunu aklımızdan çıkarmayalım, planlı, programlı bir çalışma, zamanın ekonomik ve disiplinli kullanılması partimizi de gelişterecek, disiplinli ve güvenilir insanların partimize gelmesini sağlayacaktır. Unutmayalım ki, herkesin arkasındaki gölge kendi gölgesidir, herkes kendi izdüşümünü yaratır.

Zamanın ekonomik kullanılması, devrimci durum döneminde çok daha önemlidir. Artık dönem değişmiştir. Burjuvazinin eskisi gibi idare edemediği, yığınlarında eskisi gibi idare edilmek istemediği bir döneme girilmiştir. Artık saflar netleşmekte, taraflar ringe inip dövüşmektedir. Ortam kavga ortamıdır. Her iki taraf da, devrimci durumu nasıl sonuçlandıracağının hesabını yapmaktadır.

Bu durum sonsuza kadar sürmeyecektir. Şöyle ya da böyle sonuçlanacaktır. Zaman kısadır, her güne yüzlerce olay girecektir. Önceden aylarca bir tek olay görülmezken, bir günde onlarca, yüzlerce küçüklü büyüklü olaylar olacaktır. Tüm olayların altında devrimci durumun nesnelliği ve psikolojisi yatacaktır. O halde ne yapacağız? Zamanı dikkatli kullanmayı, disiplinli çalışmanın başına oturtacağız. Bunu yapamayan aynı acemi avcı gibi, etrafında uçuşan kuşlara bir tek atamadan, eli boş eve dönecek, hatta kendisi de avlanacaktır. Yığınlar, her türlü eyleminde komünistleri görmek ister.

Devrimci durum, tembelliği, Oblomofluğu, zamanın disiplinsiz kullanılmasını affetmez, faturasını yığınlara ve komünistlere yenilgiyle ağır çıkartır. Devrimci durumda disiplinli ve zamanı ekonomik kullananan komünistler olmak, başarının nirengi noktasıdır. O halde zamanı iyi kullanalım, yığınların her türlü protestosuna yetişen komünistler olalım.

H. Bolakar

YÖRE KOMİTELERİNDEKİ YOLDAŞLARA

İşçinin Sesi'nin Ocak sayısında da belirtildiği üzere gençlik çalışması yeni bir döneme girmiş bulunmaktadır. Geçmiş dönemdeki bazı eksikleri aşarak çalışmaya başladık. Fakat şu anda gençlik yapımız partinin belki de en çok zorluk çeken kısmıdır. Aynı zamanda en önemli gelişme potansiyeli olan kısımdır.

Partinin tamamında olduğu gibi alanımızda da insan ihtiyacı ve mali sorun had safhadadır. Yöre komitlerindeki yoldaşların çalışmalarını bu durumu gözönünde bulundurarak yönlendireceğine ve desteklerini arttırarak sürdüreceklerine güvenimiz tamdır.

TKP'li Gençler

Siyasi polisin partimize sızmasına karşı uyanık olalım

Burjuvaziyi devrimle yıkmak isteyen komünist örgüt her hatadan ders çıkarır.

Örgüt, yüzlerce, binlerce başarılı, başarısız örneklerden ders çıkararak gelişir. Burjuvaziyi devrimle yıkmak isteyen komünist örgüt için her türlü hatadan, dikkatsizlikten, bilgisizlikten ders çıkarmak çok önemlidir. Çünkü karşımızdaki siyasi polis dünyadaki deneyimlerden de ders çıkararak devamlı olarak kendisini geliştirir. Görevimiz, karşılaştığımız her düzeydeki hatadan partimizin merkez organını bilgilendirmek, bunun yayınlanmasını sağlamak ve bigiyi örgüte yaymak olmalıdır. Bizim anlatmak istediğimiz, bugüne kadar siyasi polisin *içimize iki yoldan* adam sokmak girişiminde bulunmuş olmasıdır. Bu örnekleri, merkez organda yayınlamasını gerekli gördüğümüz için yazıyoruz.

Birinci yol, diğer siyasi örgütlerde çalışmış, bu örgütlerin devrimci örgütler "olmadığını" anlayarak bize geldiğini söyleyenler. Bu yol polisin sık kullandığı bir yoldur. Daha çok başka bir örgüte yapılan operasyonda teslim olmuş, polisle uzlaşmış, polise bilgi taşımayı kabul etmiş olan unsurlar tarafından yürütülür. Çünkü bu kişilerin, bulunduğu örgüt içinde artık polise bilgi taşıması, bu örgüte zarar vermesi zordur. Onun için polis bu tip kişileri diğer devrimci örgütlere göndermektedir. Onun için örgütümüze diğer örgütlerden gelen kişilere karşı çok dikkatli davranılmasında yarar vardır. Başka örgütlerden gelen kişi gözetim altında tutulmalı, legal alan çalışmalarında sıkı bir şekilde denenmeli ve denetlenmelidir. Ayrıca, geldiği örgütten bu kişi hakkında bilgi istenmelidir.

İkinci yol ise, partimizde bir dönem çalışmış, daha sonra partimizden uzaklaşmış ve denetimden uzak kalmış unsurlardır. Siyasi polis bu tip kişilerden zayıf ve şahsiyetsiz olanlarını örgütlemekte, tekrara örgüte yollamaktadır. Partimizden ayrılmış, uzun süre sonra gelen komünistler de dikkatle gözlenmeli ve mutlaka sınanmalıdır.

Bizim bugüne kadar gördüğümüz örgüte sızmada kullanılan belli başlı örnekler bunlardır. Tüm yoldaşlar önemli gördüğümüz bu iki uyarıya karşı duyarlı davranırlarsa kazançlı çıkarız. Ayrıca yoldaşlarımız parti çalışmalarında karşılarına çıkan her türlü deneyimi ve almış oldukları önlemleri merkez organa yazarlarsa, örgütümüzün tümü bu örneklerden ders çıkarır. Sonuçta partimiz kazançlı çıkar. ●

Kerim Eğilmez

SENDİKALARDA KOMÜNİST ÇALIŞMA

Komünistlerin sendikalardaki çalışması, sendikalarda farklı görüşlerde işçilerin bulunduğunu dikkate alarak, sabırlı, inatçı, inançlı bir şekilde, doğru siyaseti örneklerle uygulayarak, sendikaları partinin hattını gönüllü izleyen bir yığın örgütü haline getirme çalışmasıdır.

Önder Egemen

Sendikalar konusu, komünist partisi açısından en önemli konulardan birisidir. Doğruları koymak önemlidir. Hatta en önemlisidir. Partimiz sendikalar konusunda Marksizm-Leninizmin genel hatlarını açıklamanın ötesinde, ülkemiz nesnelliğinden, sendikal çalışmaya, dönemlere göre zenginlikler kazandırmıştır. Partimiz, sendikalar konusundaki Marksist-Leninist hattını oportünizme karşı mücadelede zenginleştirerek geliştirmiştir.

Bugün partimizin koymuş olduğu bu doğruların hayata geçmesi, maddi güç olması önemli bir sorundur. Partimizde son zamanlarda sınıfla bağ kurulmaya başlanmış, yoldaşlar fabrikalar, semtler, direnişler, sendikalarda önderlik örnekleri vermeye başlamışlardır. Bu gelişmeler partimiz açısından sevindiricidir.

Önemli olan bu örnekleri, fabrikalar düzeyinden, fabrikalar zincirine, buralardan da semtler, bölgeler, iller, yöreler, ülke düzeyine yükselterek siyasal devrim hedefine varmaktır. Sınıf içinde çalışan yoldaşlar tarafından güzel örnekler yükselmeye başlamış, güzel yazılar merkez organımıza ulaşmaya başlamıştır. Yoldaşlarımız bölgeler düzeyinde bu güzel örnekleri hiç küçümsemeden merkez organa zaman geçirmeden ulaştırmalıdır.

Komünist partisi zoru başaracak bir partiyse, zorluklardan kaçmayacak, zoru başarmanın tüm yollarını bulacak ve sınıfın ve onun örgütü olan sendikaların gönüllü yöneticisi olacaktır.

Her komünist, Lenin'in çok öğretici uyarısı olan, "sendikalarla parti arasında sıkı bağlar kurulmazsa değil iktidar olmak, iktidarda bir gün bile duramayız" sözlerini kavramak zorundadır. Bu sözleri sıcak sobaların yanında, yazın da ayaklarımız serin sularda okursak, partimiz hayat boyu, sınıfın ve sendikaların önderi olamaz. Lenin'in dediğinin hayata geçmesi, Marksizm-Leninizmin sendikal çizgisini uygulamakla olur.

Şimdi, sınıfın ve sendikaların durumuna somut olarak bakalım. Ülkemizdeki işçi sınıfının sayısı 30 milyona yakındır diyebiliriz. Örgütlü sendikalı işçi sayısı da 4 milyonu bulmaz. Genel hatlarıyla tablo budur. Bugün ülkemizde büyük bir işçi kitlesi, çok rahat bir şekilde 20 milyon diyebiliriz, sigortasız ve sendikasızdır. Bu kesim asgari ücretle geçinmektedir. Bu neden böyledir? Neden işçiler örgütsüzdür? Her insan doğası gereği rahat yaşamak istemez mi? Hangi işçi sendikasız - sigortasız çalışmak ister? Ne diye daha iyi ücret, daha iyi çalışma ve yaşam koşulları istemesin? Neden böyle olmuyor?

Sınıfın geniş kesiminin sendikal örgütsüzlüğünü etkileyen çok sayıda neden vardır ama bunların arasında sendika bürokratlarının ve burjuvalaşmış işçilerin devletle işbirliğinin büyük payı vardır. Fakat komünistler olarak bunların dışında çalışmalarımızı dikkatli bir şekilde gözden geçirmezsek, cansızlığı ve ruhsuzluğu partiye yakışır bir şekilde değerlendirmezsek kendimizi kandırırız. Sonra da döner, tam oportüniste yakışır bir şekilde, 'bu sınıfla olmaz' deriz.

O halde değerlendirmeyi şöyle yapmalıyız: Sınıfın geniş kesimlerinin sendikasız ve sigortasız olmasının mutlaka pek çok nedeni vardır. Ve partimiz, bu konuda gerekli enerji ve yaratıcılıkla çalışmayı hayata geçirememiştir. Biz eksiklerimizi açıkça söyleyen bir parti olduk ve olmaya devam edeceğiz. Geçen 20 yıllar avuç kadar Lenincileri güçlendirirken, balkabağı gibi büyük oportünistleri kabak tatlısı yapıp burjuvazinin önüne sundu.

Yoldaşlar, ilk başta kendimize, kendi çalışmamızın yetersizliğine bakacağız. İşin komünistçe özeleştirisi budur. Bu işin çözümü fabrikalarda, semtlerde, sınıfın örgütlenmesinden geçer. İşçilerin güvenilir dostları, güvenilir önderleri olmak zorundayız. Yaşamadan olmaz, çalışmadan olmaz, acı çekmeden olmaz, sınıfın en iyi önderlerini, gerçek proleterleri partimize kazanmakla olur.

Bize, işçinin önünde yürüyen, onunla yaşayan, ona mütevazi bir şekilde parti hattını anlatan işçi aydını gerekir. Bakın çevrenize, sınıf çok sayıda doğal liderini yarattı. Gidin fabrikalara, direnişlere, semtlere, pırıl pırıl doğal işçi lideri var. Kendisine tepeden bakmayan, doğruyu söyleyen, söylediği gibi davranan, kendisini yalnız bırakmayan komünist partisi arıyor.

Bu dediklerimizi yapalım, sendikalardaki bürokratların işi zordur. Duramazlar orada, çünkü seçimle geliyorlar. Bazı oportünistler de, pasifliklerini gizlemek için, seçimlerde hile yapıyorlar diyor. Olabilir, ama yaptırma kardeşim, uslu çocuk gibi devamlı elindeki ekmeği kaptırma. Örgütten delegeleri kazan, çalış, delege seçil, yapılan haksızlıkları tutanaklarıyla tespit ettir. Hukuk kavgasını, sınıf savaşımının bir parçası gör. Sendika bürokratlarını seçimlerde ezici bir çoğunlukla kovala. Bunun sınıf savaşımında örnekleri yüzlerce. Komünist için zor yok. Başarmak deyip, yenilgiyi, başarısızlığı hiçbir şekilde kabul etmeyip, rakiplerini bunaltıcı bir çalışma uygulayacaksın. Bilimsel, akılcı, planlı, enerjik, sürekli, eleştiri-özeleştiriye açık bir çalışmadan her zaman başarı çıkar.

Sınıf, sendika bürokratlarının engellerini aşmak için, sendika işlevini kısmen yapan ama burjuvaziye karşı militan mücadele veren işçi derneklerini yaşama geçirdi. Sınıfın birliğini parçalamaya hizmet etmediği sürece, işçilerin Türk-İş'te birliğini niyetli bir şekilde her zaman savunduğu ve bunu pratikte uyguladığı sürece, böyle işçi derneklerinin kurulması ve kurulmuş olanları enerjik desteklemek, partimiz açısından doğrudur. Bu dernekler kurulurken, ne için kurulduğu başta yer alacak işçilere, o bölgedeki diğer işçilere ve devrimci kamuoyuna anlaşılır bir şekilde anlatılmalıdır. Kurulacak dernek hangi kesim işçiyi kapsayacaksa, o kesimdeki geniş kesime hitap etmeli ve önemli bir işçi çoğunluğu tarafından kurulmalıdır. Kısaca sınıfın Türk-İş'te birliğini savunan, hitap ettiği kesimi örgütleyen, ekonomik demokratik yığın örgütü olan işçi dernekleri kurar, kurulmuş olanları da söylediğimiz ilkeler doğrultusunda aktif olarak destekleriz.

Sendikasız ve sigortasız milyonlarca işçinin kazanmış olduğu ve burjuvazi tarafından uygulanmayan, işçilerin de bilgisizlikten dolayı bilemediği tüm ekonomik haklar, komünistlerce militanca savunulmalıdır. Ayrıca, milyonlarca örgütsüz işçinin hakkını savunacak, hukukcuların da içinde bulunduğu, bir örgütlenme modeli geliştirilebilir. Böyle bir "*İşçi İmdat*" çalışmasının da haklar açısından işçiye büyük yararları dokunabilir.

Kısaca komünistler, sınıfı örgütleyecek yaratıcı örgüt modelleri bulmalı, varolanlarında da canla başla çalışmalıdırlar. Sınıfın önemli bir parçası olan kamu kesimi işçilerinin örgütlenmesine aktif destek çok önemlidir. Farklı anlayışların olması çok doğaldır. Sendikalar, farklı görüşlerin, farklı dinsel, ulusal kesimlerin işçilerini bağrında barındıran yığınsal sınıf örgütleridir. Komünistler sendikalarda çalışırken, bu nesnel durumu bilmek zorundadırlar.

Sendikalarda en çok karşımıza çıkan engellerden birisi Kürt düşmanlığıdır. İkincisi de Alevi düşmanlığıdır. Ülkemizdeki sınıfın sendikal birliği, Kürt ve Alevi düşmanlığının üzerine kararlı bir şekilde gidilmesiyle yakından bağlıdır. Kürt ulusunun varlığı, meşru kavgası, ayrılma hakkının savunulmadığı bir sendikadan sınıf sendikası ve demokratik bir örgüt olarak bahsetmek ham bir hayaldir. Aleviler için de böyledir. Bazı sendikalarda, hatta solculuk adı altında, çok belirgin bir şekilde, Kürt düşmanlığı yapılmaktadır. Komünistler nerede olursa olsun, ezen ulus şövenizmine karşı kararlı bir tutum sergilemek zorundadırlar.

Ayrıca yine sendikalarda son dönemlerde tehlikeli bir eğilim de sendikaları siyasetin dışında tutmak gayretleridir. Bu konuda en çok gayreti reformcu oportünistler göstermektedir. Aslında amaçları sendikalarda siyaset yapmamak değil, devrimci siyaset yaptırmamaktır. Çünkü kendileri sendikalarda oportünist, reformist, sosyal-şöven, Kürt düşmanı, Alevi düşmanı, devrim düşmanı siyaset yapıyorlar. Komünistlerin sendikalarda yapacakları çalışma, sendikalarda farklı görüşlerde işçilerin bulunduğunu dikkate alarak, sabırlı, inatçı, inançlı bir şekilde, doğru siyaseti örneklerle uygulayarak, sendikaları partinin hattını gönüllü izleyen bir yığın örgütü haline getirme çalışmasıdır. Bunu başardığımızda, işte o zaman yenilmez güç olacağız. ●